

OGRANAK „SELJAČKE SLOGE“
BUŠEVEC

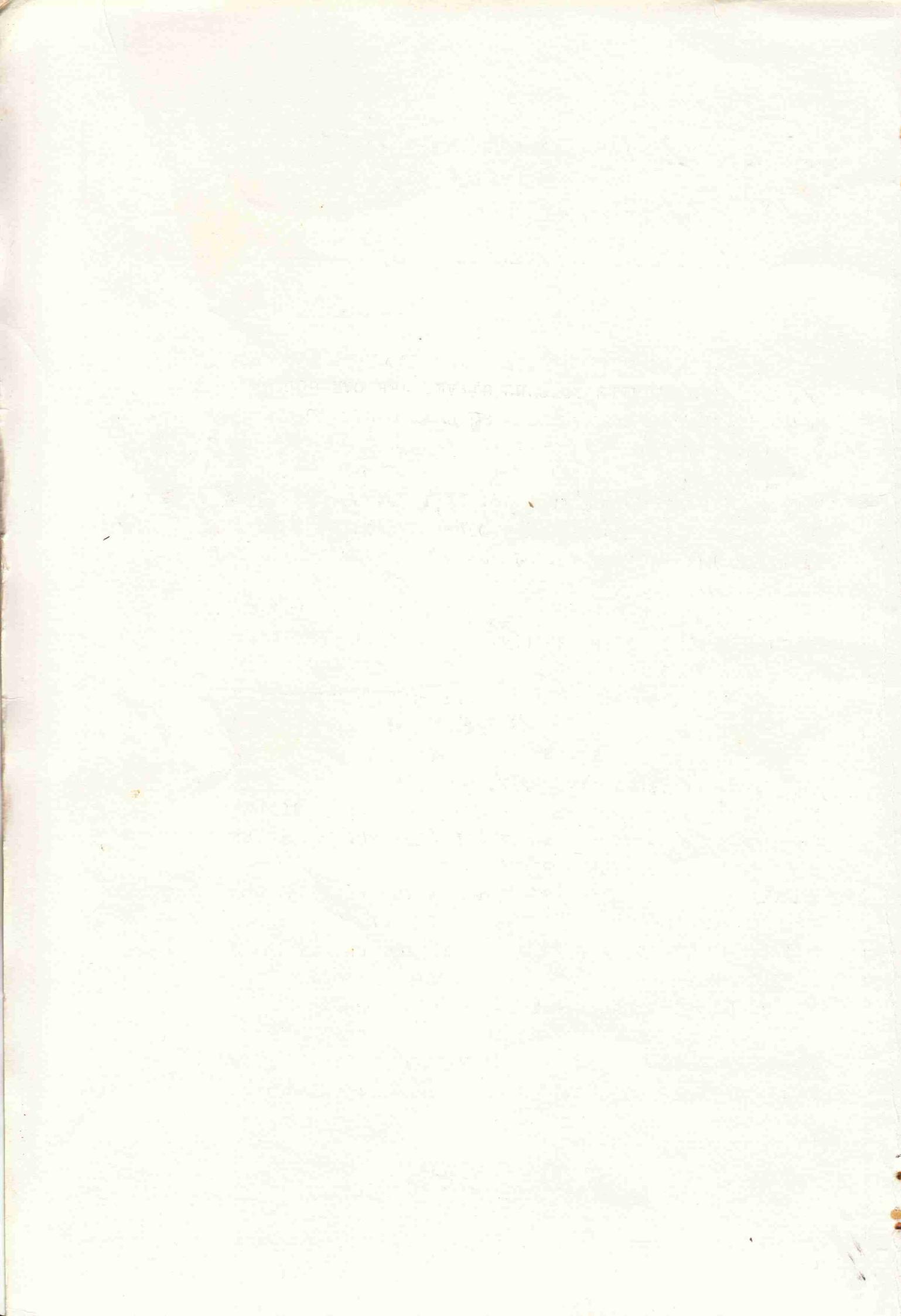
GODIŠNjak

4

GODINA
OGRANKA „SELJAČKE SLOGE“
BUŠEVEC
1920 - 1970

1970 GOD

G O D I Š N J A K

GODINA VII 18.IV 1970. BROJ 4
IZDAVAČ: OGRANAK "SELJAČKE SLOGE" - BUŠEVEC
UPRAVNI ODBOR I ODBOR ZA PROSLAVU 50 GODIŠNICE DRUŠTVA

MJEŠTANI BUŠEVCA !

VI KOJI STE ROĐENI OVDJE ,ČIJA JE DJEDOVINA OVO NAŠE
DRAGO MJESTO DIGNITE PONOSNO GLAVE, JER OVE GODINE
NAVRŠILO SE 50 GODINA OTKADA SU NAŠI OČEVI ,DJEDOVI
I BRAĆA, OSNOVALI PRVO HRVATSKO PROSVJETNO I DOBROTVORNO
DRUŠTVO "SELJAČKA SLOGA".

PROŠLO JE POLA STOLJEĆA OD 18. IV 1920. GODINE, KADA
SU TVORCI NAŠEG DRUŠTVA NA SVOJOJ OSNIVAČKOJ SKUPŠTINI
ZAPALILI LUČ PROSVJETE ,KOJA JE ZATIM ZABUKTALA ČITAVOM
NAŠOM DOMOVINOM.

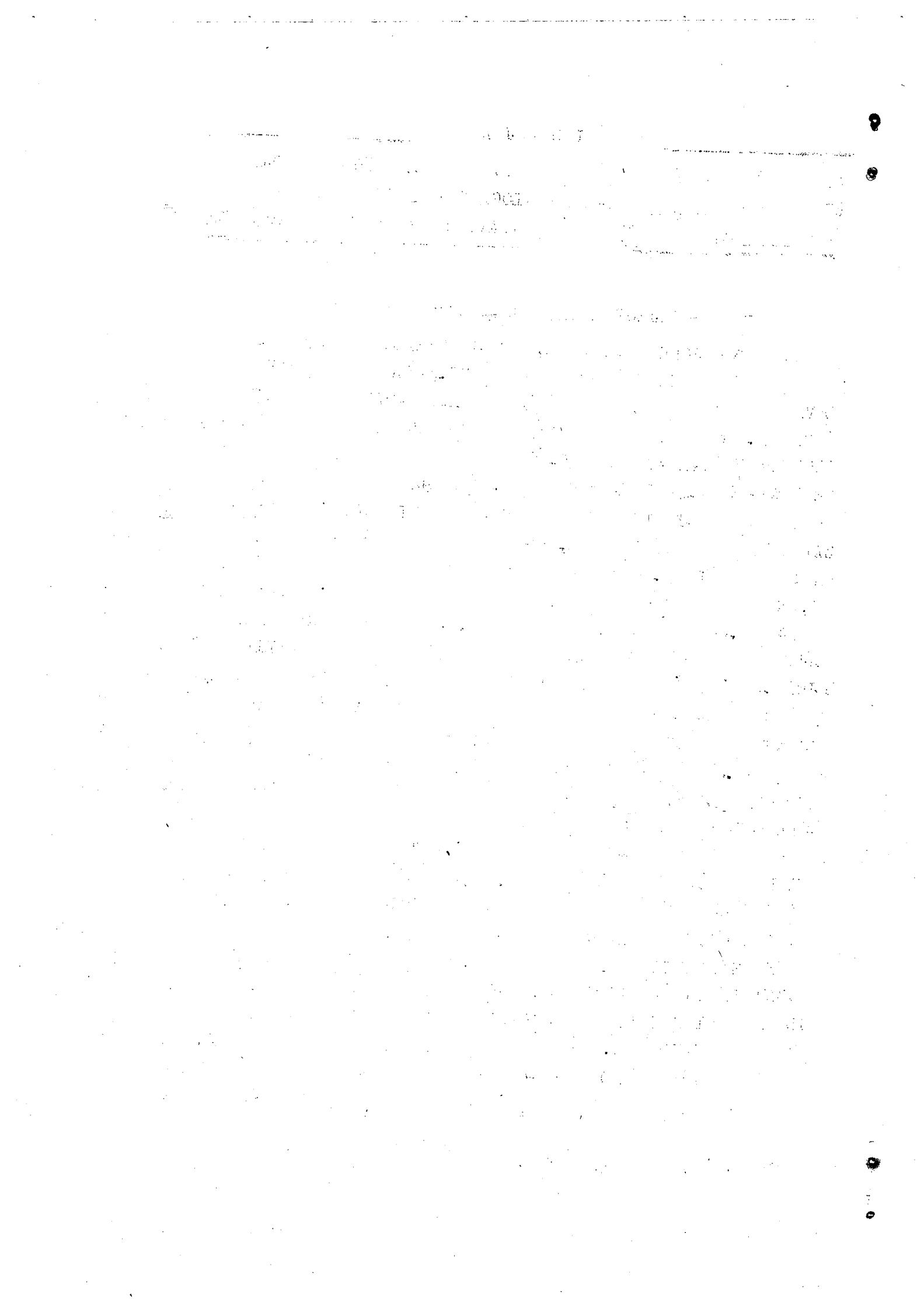
MI, KOJI SMO DANAS SRETNI DA MOŽEMO SLAVITI OVAJ VELIKI
JUBILEJ ,DOSTOJNO GA PROSLAVIMO, JER TIME ĆEMO ODATI
NAJLJEPŠE PRIZNANJE ONIMA KOJI SU UČINILI OVO VELIKO
DJELO. PRIONIMO RADU KOJI ĆE BITI POSTAVLJEN PRED NAS,
DA SVI ONI KOJI ĆE NAS POSJETITI U OVE SVEČANE DANE
VIDE DA U NAMA UVIJEK JOŠ TITRA ŽELJA ZA SVE ONO ŠTO
JE BOLJE, PRAVEDNJE I LJEPŠE.

USPJESI KOJE SMO POSTIGLI ZADNJIH GODINA POSTIGNUTI SU
ZAHVALJUJUĆI MASOVNOM RADU NAŠIH ČLANOVA. TU UVIJEK
MOŽEMO SPOMENUTI JEDNU RIJEĆ "SLOGA". SLOGA NAS JE
VEZALA U RADU I STVARANJU I, JEDINSTVU BEZ KOJEG NEBI
NIKAKAV RAD BIO MOGUĆ. U TOME JE I DANAS NAŠA SNAGA.
ODOVJE NIJE SLUČAJNO ZA NAŠE DRUŠTVO, ONO GA JE
DOBILO ZATO ŠTO SU NAŠI OČEVI ,DJEDOVI I BRAĆA BILI
SLOŽNI DA OSNUJU KULTURNO PROSVJETNO DRUŠTVO.

BUDIMO I MI SLOŽNI DA SAČUVAMO SVE ONE KULTURNE I
PILEMENITE VREDNOTE, KOJE SMO STVORILI U TIH 50 GODINA.
NEKA ONE OSTANU KAO TRAJAN SPOMENIK NAŠEG RADA I
USPJEHA.

Buševac, 18. travnja 1970.

ODBOR

PEDESET GODIŠNICA OSNIVANJA "SELJAČKE SLOGE" HRVATSKOG
SELJAČKOG PROSVJETNOG I DOBROTVORNOG DRUŠTVA BUŠEVEC

(1920 - 1970)

PRED GOVOR

U nedelju 18. travnja 1920. godine osnovana je u Buševcu "Seljačka Sloga" hrvatsko seljačko prosvjetno i dobrotvorno društvo. To je prvo društvo, s takvim imenom i ciljevima u Hrvatskoj, osnovano iz vlastite pobude i potrebe samih seljaka.

Osnivanjem ovog društva počinje novo razdoblje i nov način prosvjetno kulturnog rada, ne samo u selu Buševcu, već i u svim selima u Hrvatskoj, što više u svim selima naše države gdje žive Hrvati.

Osnivači su bili prosvjećeni i nadahnuti naukom braće Radića, za koju su bili zagrijani, te ga provedbu te nauke u život u tadašnjim prilikama, tražili su najpogodniji način rada. Tražili su način kako da svoj život učine boljim, ljepšim i da uživaju plodove svoga rada. Nakon dugog razgovora i razmišljanja došli su na misao, koju je dr. Ante Radić napisao u Obzoru 1897. broj 219, a koja glasi: "Prosvjeta i politika se ne da dijeliti: prosvjeta rada uvjerenje, a uvjerenje stvara, ravna politiku. Kakova prosvjeta, takovo uvjerenje, kakovo uvjerenje takova politika" (Sabrana djela XVI str. 14).

U knjižici "Što je i što hoće HPSS u 1908. god." napisali su braća Radići: "Politika je zajednički posao za dobro cijelog naroda i domovine, a u nijednom zajedničkom poslu nema ništa bez slike. Slike nema bez prosvjete i poštenja. Prosvjeta i poštenje nastaje i stvara se u narodu stotine i tisuće godina."

Seljačka Sloga po tome ne znači drugo, nego sloga za pučku (narodnu) politiku na temelju gotove narodne i kršćanske prosvjete i staroga hrvatskoga poštenja." (Sabrana djela VII str. 112 - 117).

U Božićnici za 1908. i 1910. god. napisao je Dr. Ante Radić: "Štогод је човек икада и где учинио и створио, да му живот буде лакши и лепши. зове се културни чин, културно дјело, скупа,

što je više ljudi u tu svrhu učinilo, ili što je jedan narod u tu svrhu načinio naime: da mu bude bolje i ljepe, zove se kultura."

(Sabrana djela VIII str. 65.)

Da su osnivači ispravno primjenili u radu nauku braće Radice pokazala je činjenica, da je taj način prosvjetno kulturnog rada prihvatile hrvatsko seljaštvo.

Taj način rada nije zastario, što potvrđuje činjenica da je našao svoje pravo mjesto u današnjem samoupravljačkom socijalističkom društvu.

Mi možemo biti ponosni na naše djedove, bake, roditelje, braću i suseljane, koji su nam ostavili vrednotu koja imade trajnu vrijednost, kako za naše selo, tako za prosvjetno kulturni preporod svih seljaka.

Sadašnja i buduća pokoljenja našega sela najbolje će se odužiti uspomeni osnivača našeg društva na taj način da s istim poletom, marljivošću i požrtvovnošću rade na prosvjetnom i kulturnom polju u našem selu.

Osnivači su radili pod vrlo teškim prilikama, ali nisu klonuli u radu, dok su za današnja pokoljenja mnogo povoljniji uvjeti rada.

Živim osnivačima neka je priznanje i hvala, a pokojnim hvala i vječna slava !

DRUŠTVENE PRILIKE I ŽIVOT U VRIJEME OSNIVANJA

DRUŠTVA

Vatrogasno društvo, koje je uz humani svoj rad pod sloganom: "Vatru gasi brata spasi", koje je osnovano 1900 godine djelovalo je preko pučke knjižice, koja je osnovana i djelovala od 1912. godine, na pučkom prosvjećivanju davanjem knjiga na čitanje.

PUČKA PROSVJETA

Uz čitanje posuđenih knjiga iz pučke knjižice dolazile su u selo knjige Hrvatskog književnog društva sv. Jeronima, koje je

osnovano 1868. godine u svrhu širenja prosvjete u selima. Knjige su primili članovi društva. Tada je u selu bilo 10 članova, koji su po završetku pučke škole bili nagrađeni pretplatom na doživotno članstvo u spomenutom društvu i besplatno primili sva redovna godišnja izdanja.

Pučka škola otvorena je u Buševcu 1. travnja 1908. godine. Time je selo dobilo svoj hram prosvjete i kulture. U školi je od 1913. godine do 1931. podučavala IVKA MEDVEŠČAK s puno ljubavi i požrtvovnosti, tako da je za vrijeme njezinog rada slovila škola u Buševcu kao najbolja u Velikogoričkom kotaru. Umjesto priznanja za njen rad tadašnje vlasti premjestile su je iz Buševca u Bučičko Taborište, gdje je službovala do svoje smrti 1937. godine.

U selu je bilo 20 preplatnika na tjednik "Dom" glavno glasilo HPSS.

Članovi Gospodarskog društva, podružnice u Vukovini, kojih je bilo u selu 15 primili su stručno glasilo toga društva "Gospodarski List".

Povremeno su dolazile novine: Jutarnji List, Novosti, Obzor i Koprive. Naši iseljenici iz S.A.D. slali su svojoj rodbini novinu "Radnička Borba" i Socijalistički kalendar.

Povratnici iz Amerike, koji su se tada vraćali svojim kućama donijeli su knjige koje je izdavala komunistička partija u Americi.

Od nebožne štampe bilo je u selu 20 preplatnika na mjesечne glasnike: Srca Isusova i Marijina i sv. Josipa,

Od kalendara nabavljali su seljani: Božičnicu, Kalendar Srca Isusova i Marijina i Šoštar.

POLITIČKI ŽIVOT

Na buđenje političke svijesti najveći utjecaj imale su braća Radići dr. Ante (1868-1919) i Stjepan (1871-1928).

Čitatelji "Doma", kojeg je izdavao dr. Antun Radić od 15 prosinca 1899 do 10 studenog 1904. bili su njegovi preplatnici: Josip Robić, kolar (1867-1944), Ivan Robić (Šerežan) (1873-1915), Matko Robić (Matuša) (1874-1940).

Čim su braća Radići 1904. godine osnovali Hrvatsku Pušku Seljačku stranku prvi pristaće u našem selu bili su spomenuta trojica i tada mladi Ivan Robić (Ivanov) (1886-1946),

Organizacija HPSS u Buševcu provedena je dne 6. kolovoza 1911. Za predsjednika je izabran Josip Robić, kolar, za poslovnu Ivana Robića mladi, a za blagajnika Mate Robić (Matuša).
(Dom broj 34 dne 23. kolovoza 1911.)

Godine 1920. žitelji sela Buševca: stari i mladi muško i žensko, kao i djeca bili su oduševljeni pristaše Hrvatske Republikanske Seljačke Stranke i aktivno učestvovali kod svih političkih manifestacija pod trobojnicom s natpisom "Vjera u bogat i seljačka sloga". Svi birači nazivom za konstituentu 28. studenog 1920. godine izdali su na biralište u Mraclin i bacili svoje kuglice u kutiju HPSS. Starce i nemoćne su kolima vozili na biralište.

Kako i kada se rodila misao za osnutak "Seljačke Sloge" hrvatskog prosvjetnog i dobrovornog društva.

Na to pitanje naći ćemo odgovor iz pisanja osnivača i izbornika novoosnovanog društva u Godišnjaku Ogranka Seljačke Sloge Buševac broj 1/1964.

Josip Kos kbr. 20 (1899 - 1964), par mjeseci prije svoje smrti napisao je svoje uspomene i sjećanja na osnivanje našeg prosvjetnog društva, te između ostalog piše:

"Svrha osnutka "Seljačke Sloge" hrvatskog seljačkog prosvjetnog društva bila je, da se maloga čovjeka uzdigne na viši nivo kako u prosvjetno-kulturnom, tako i u gospodarskom pogledu.

Krajem prosinca 1919. god. sastali smo se kod Mate Robića: Josip Zubek, Ivan Robić i Stepan Kovačić. Razgovarali smo o politici. U ono doba toliko se politička svijest i aktivnost razvila da se najviše govorilo o politici, a stranka koje su u to vrijeme imale najveći utjecaj bile su republikanska i seljačka.

Jedne večeri govorio je J. Zubek po prilici ovako: Naša se omladina previše razularila, pa pjeva i galami cijele noći po ulicama, tako da stariji ljudi ne mogu mirno spavati u svojim domovima. Nešto bi trebalo poduzeti, da se tome stane na kraj. Iste večeri smo prilično živo i dugo razgovarali o tom problemu. Druge večeri se nakon žive rasprave konačno dogovorimo, da osnujemo prosvjetno-kulturno i gospodarsko društvo "Seljačka Sloga".

Sada je trebalo sprovesti dobru i elastičnu taktiku, da se što više mladeži okupi u organizaciju t.j. u prosvjetno društvo.

Do proljeća 1920. god. pripremljeno je sve, da se stupi ostvarenju našega plana tj. osnutka društva. Mladići i djevojke su se suglasili da će suradivati u svakom pogledu.

Napominjem, da se to sve odvijalo u okviru "Dobrovoljnog vatrogasnog društva (DVD). Mjeseca travnja bila je sazvana vježba DVD, u kojem smo bili članovi gotovo svi seoski mladići. Poslije završetka vježbe posjedali smo na travu pored ceste i počeli razgovor o osnutku prosvjetnog društva. Kad su svi članovi dobro upućeni u zamisao osnutka ovoga društva, počela se aktivnije širiti među mladima ideja o svrsi osnutka novoga društva, a uspjeh se odmah pokazao, jer je bio veliki interes za tamburaški zbor, koji je trebao biti po okrilju "Seljačke Sloge". Dakako mladež se odazivala u punom broju. Nakon osam dana je Josip Zubek sazvao osnivačku skupštinu u prostorijama Mate i Mare Robić, jer u to vrijeme nije bilo nigdje neke zajedničke prostorije. Skupila se sva mladež. Skupštinu je otvorio i pozdravio Josip Zubek obrazloživši njezinu svrhu i cilj, a zatim je govorio još nekoliko prisutnih o istom pitanju. Nakon diskusije se pristupilo izboru upravnog odbora. Za predsjednika je izabran Josip Zubek. Posebno su bili birani gospodarski, politički i prosvjetni odbori. Kod toga se već osjetila podrška žena kao i djevojaka, koje se inače do tog vremena nisu bavile nikakvim društvenim radom. Nakon završene skupštine svirao je domaći tamburaški zbor naše narodne plesove. Svi smo se razveselili pa smo se razdragani i zadovoljni rastali otpjevavši hrvatsku himnu, a zatim otišli svojim kućama dogovorivši se opet iduće nedelje ponovno sastanemo.

Budući da u selu nije bilo ni jednog intelektualca, bili smo prisiljeni, da se obratimo vodstvu "Selječke stranke", da bi nam ono u tom pravcu savjetom pomoglo. Kad smo došli u Zagreb i napočili razlog zbog kojega smo došli i što želimo, svi se iznenadili i rekoše, da je to dobra ideja, i da je treba temeljito preanalizirati. Već nakon osam dana dobili smo od njih upute za daljni rad.

Da bismo upotpunili i proširili rad u društvu preuzeli smo od DVD pučku knjižicu, kako bi nam ona bila pomogla u širenju

prosvjete putem čitanja."

Mato Detelić (Majnerov) kbr. 15 (1898-1968), napisao je svoje sjećanje, te je između ostalog napisao:

"Prije 43 godine tj. 1920. god. osnovamo u našem selu Buševcu prvo prosvjetno i dobrotvorno društvo Ogranak "Seljačke Sloge". Kako su prilike bile veoma teške, jer nismo imali prostorija u kojima bismo se sastajali, to smo većim dijelom održavali sastanke i sjednice kod tadašnjeg trgovca mješovitem robom Robić Matuše (Matuše), koji je bio član našeg ogranka i sa svojom ženom Marom mnogo pomagao naše novoosnovano prosvjetno društvo."

MISAO JE PROVEDENA U DJELO

U nedjelju 18. travnja 1920. godine u 2 sata poslije podne održana je osnivačka skupština "Seljačke Sloge" hrvatskog seljačkog prosvjetnog i dobrotvornog društva Buševac u kući supruga Mate i Mare Robić u Buševcu kbr. 192 (sada vlasništvo sestara Marije Juratović i Vere Tomašić, rođene Robić).

Osnivačkoj skupštini je prisustvovalo 50 osoba. Skupštini je sazvao i njoj predsjedovao Josip Zubek.

Josip Zubek, Ivan Robić (Ivanov), Stjepan Kovačević kbr. 110 i Stjepan Kstulić (Matoš) obrazložili su potrebu osnivanja prosvjetnog društva, koje će imati svrhu: međusobnu pouku, čitanje zgodnih knjiga, časopisa, razgovor i međusobno tumačenje pročitanog publikovanja nepismenosti, parničenje, brinuti se za sirotinju, uobičajenje svoga gospodarstva, te propagirati prosvjetu, kulturu i humanost. To će postizavati samim učenjem gdje će biti sami međusobno učitelji i učenici. Suradnja sa učenim ljudima, koji su većini surađivati. Takvim radom namjeravali su postići da im život bude bolji, ljepši, a to će ostvariti kroz političku borbu za poređak u kojem će biti jednakost, sloboda i ljudska pravda.

Nakon obrazloženja svrhe društva donesen je jednoglasno zaključak, da se osnuje društvo pod imenom "Seljačka Sloga" hrvatsko seljačko prosvjetno i dobrotvorno društvo Buševac.

Izabran je privremeni upravni odbor, koji će voditi poslove do održenja društvenih pravila.

U odbor su izabrani:

- **Predsjednik:** Josip Zubek (1892 - 1968)
- I. podpredsjednik: Ivan Robić (Ivanov) (1886 - 1946)
- II. podpredsjednik: Stjepan Katulić (Matoš) (1883 - 1939)
- Tajnik: Stjepan Kovačević kbr. 110 (1899 - 1945)
- Blagajnik: Jakob Detelić, kbr. 17 (1884 - 1961)

Odbornici:

- I. Stjepan Robić, kolar kbr. 85 (1896
- II. Josip Kos kbr. 20 (1899 - 1964)
- III. Mato Detelić (Majnerov) kbr. 15 (1898 - 1968)
- IV. Franjo Kovačević kbr. 114 (1895 - 1961)

Kod osnivanja društva sudjelovali su: Josip Robić, kolar (1867 - 1944), koji je sa svojim bogatim iskustvom pomagao savjetom i Mate Robić (Matuša) (1874 - 1940), koji je besplatno stavio na raspolaganje svoje prostorije na uporabu društву kroz par mjeseci.

SREDIVANJE ISPRAVA ZA POTVRDU DRUŠTVENIH PRAVILA

Budući, da novoosnovano društvo nije imalo uskladena pravila kako je to propisivao tadašnji zakon privremeni upravni odjel, zaključio je da tajnik društva s još jednim članom traži upute kod vodstva HPSS u Zagrebu za savjet i pomoć.

U roku osam dana dobilo je društvo načrt pravila.

PRAVILA DRUŠTVA: "SELJAČKA SLOGA" hrvatskog, seljačkog prosvjetnog i dobrotvornog društva Buševe.

I. Ime sjedište, svrha i sredstva društva,

§ 1. Ime i sjedište.

Društvu je ime "Seljačka Sloga", hrvatsko seljačko prosvjetno i dobrotvorno društvo sjedište mu je Buševe, a redovitim članovima mogu biti seljaci i seljakinje iz Buševe.

§ 2. Svrha

Svrha je društva proširiti i ukoreniti seljačku prosvjetu

i podići čovječansku samosvijest, ljubav i slogu među seljaštvom tako, da ne samo ne propadne nijedan seljački dom i nijedno sиротско dijete, nego da svi seljački domovi budu uređeni i jaki, a sva seljačka djeca u redu i u poštenu dobro održana i što više naobražena.

S 3. Sredstva.

1. Društvo će postizavati svoju svrhu tako, što će:
 - a) uzdržavati svoju čitaonicu i knjižnicu;
 - b) priređivati predavanja i presjetne zabave;
 - c) priređivati posebne tečajeve za nepismene, za računovodstvo, za okretno čitanje, za napredno gospodarstvo, za zdravstvo i za odgoj djece na pose siročati;
 - d) podržavati vezu između škole i kućnog odgoja te njegovati prijateljstvo među seljaštvom s jedne a učiteljstvom i ostalom narodnom inteligencijom s druge strane;
 - e) zanimati se za prosvjetne i gospodarske prilike u svakoj seljačkoj obitelji, te joj u potrebi pomoći savjetom i dobrovoljnim posredovanjem kod kupnje i prodaje, kod zarade (službe) i kod možebitnog namještenja djece u занат ili trgovinu, u gospodarsko ili visoko školovanje
 - f) osnovati "sud dobrih i poštenih ljudi", koji će nastojati, da ne bude parniča među seljacima članovima društva i nečlanovima i to tako, da ih bez parnice negodi;
 - g) pomagati kod osnivanja i vodenja različitih gospodarskih zadruga; vjeresijskih, potrošačkih, proizvodnih (prodajnih) i tvorničkih.
2. Potrebna novčana sredstva namicat će društvo:
 - a) prinosima članova,
 - b) dobrovoljnim darovima i zapisima,
 - c) prihodima od društvenih predavanja i tečajeva, od prosvjetnih zabava i od drugih priredaba,
 - d) kamatinama od koristonosno uložene imovine.

II. Članstvo.

S 4. Vrste članova.

Društvo se sastoji od 1. redovitih i 2. izvanrednih članova.

1. Redoviti članovi jesu:

- a) pravi članovi i
- b) članovi društvenoga podmladka.

2. Izvanredni članovi jesu: podupiratelji i utemeljitelji.

Pravim članom može biti svaki seljak i svaka seljakinja, ako su navršili 18. godinu života i ako ih društvo - nakon što su položili propisanu zavjeru i uplatili određeni prinos - primi.

Pravi član imade prigodom pristupa u društvo platiti u ime upisnine 5 (pet) krune, a dalje imade plaćati godišnju članarinu od 12 (dvanaest) kruna.

Članom društvenog podmladka može biti svaki mladić i devojka između 14. i 18. godine, ako su voljni raditi za društvo u smislu S 3. i ako uplate članarinu od 1 krune mjesечно.

Članom podupirateljem može biti svaki čovjek, koji je prešao 18. godinu života, ako odobrava svrhu društva, te je pripreman plaćati godišnju članarinu od 20 kruna.

Utemeljiteljem društva postaje onaj, (a to može biti i društvo, općina, zajednica ili zadruga), tako platitu društvenu blagajnu 500 kruna, koja se svota dopuštenjem upravnog odbora može uplatiti u obrocima po 50 kruna.

Seljak utemeljitelj može uz to biti i pravi član društva.

S 5. Dužnosti članova.

1. Redoviti članovi dužni su:

- a) sudjelovati kod svih društvenih sastanaka,
- b) pokoravati se društvenim pravilima kao i odredbama izdanim u okviru društvenih pravila po predsjedniku ili njegovom zamjeniku, po upravnom odboru ili po glavnoj skupštini, te napokon točno izvršavati sve dobrovoljne preuzete dužnosti,
- c) točno plaćati članarinske prinose.

Pravi član dužan je osim toga kod pristupa položiti svoj zavjeru, koja se daje rukovanjem s predsjednikom: "Ja N.N. obavezujem se poštenom riječju, da će se, dok budem član, u svemu držati pročitanih mi i protumačenih pravila, da će siromake po mogućnosti štititi i pomagati i da će svaki posao, koji mi društvo povjeri, a ja ga preuzmem, izvršavati po duši, kako budem najbolje znao i mogao".

2. Član podupiratelj dužan je točno uplaćivati članarske prinose i obavljati preuzete poslove.

3. Član utemeljitelj dužan je uplatiti utemeljni primos u određenom roku.

Svi članovi dužni su po svojim silama unapredijevati probitke društva.

§ 6. Prava članova.

1. Redoviti članovi imaju pravo:

a) udioništvovali u društvenim tečajevima i prisustvovati predavanjima, sastancima, zabavama i drugim priredbama;

b) sudjelovati u društvenoj upravi, u koju svrhu pripadaju članovima društvenoga podmladka pravo birati, a pravim članovima biti i biti birani u upravni i u nadzorni odbor, dalje podnosići predloge upravnom odboru i glavnim skupštinama, raspravljati i glasovati na glavnim skupštinama, vršiti druga prava, koja proističu iz uprave.

Predlozi za glavne skupštine imaju se pismeno predložiti upravnom odboru bar 24 sata prije održanja skupštine.

2. Izvanredni članovi imaju pravo:

a) udioništvovali u društvenim tečajevima i prisustvovati društvenim predavanjima, sastancima, zabavama i drugim priredbama;

b) biti birani u stručne (radne odbore);

c) prisustvovati glavnim skupštinama, gdje imaju savjetujući glas.

§ 7. Primanje članova.

Redovite članove kao i podupiratelje i utemeljitelje prima upravni odbor na temelju usmene i pismene molbe.

Neprimljenomu nije dužan upravni odbor reći razlog, s

kojega nije primljen, ali preči zaključku upravnog odbora pripada neprimljenomu pravo priziva na glavnu skupštinu.

§ 8. Prestanak članstva.

- Članstvo prestaje:
- dobrovoljni istupom,
 - brisanjem iz članstva
 - isključenjem iz društva i
 - smrću.

a) Istupiti može redoviti i podupirajući član tako, da svoj istup prijavi upravnom odboru bar mjesec dana prije svršetka godine, jer se inače dotični smatra članom i za slijedeću godinu, te je dužan i za tu slijedeću godinu platiti članarinski prinos. Želi li kasnije da bude ponovno primljen u društvo imade pristupiti po § 7.

b) Upravni odbor može brisati redovitog i podupirajućeg člana, ako unatoč dvokratne opomene kroz tri mjeseca ne uplati članarine. Onaj, koji je primljen kao utemeljitelj pod uvjetom, da u određenom roku plati utemeljni prinos, briše se po upravnom odboru, kao takav, ako ne udovolji stavljenom uvjetu.

c) isključiti se može nakon pravorijeka obraničnog suda po upravnom odboru kao član svaki onaj, koji zlobno uzradi protiv probitaka društva ili koji izgubi štovanje u javnosti.

Brisanom ili isključenom članu pripada protiv odnosnoga zaključka upravnoga odbora pravo priziva na glavnu skupštinu unutar od 8 dana od primanja odluke.

Od dana obavjesti, da je brisan ili isključen ne može vratiti prava i dužnosti člana. Uplaćeni se prinosi ne vraćaju. Uložiti priziv nema odgodne moći.

Zaostali članarinski prinos redovitog i podupirajućeg člana mogu se u svakom slučaju sudbeno utužiti.

III. Uprava društva.

§ 9. Organi uprave.

Društvo upravlja: 1. Upravni odbor. 2. nadzorni odbor, 3. glavna skupština, a prijepore unutar društva rješava 4. obranični sud.

S 10. Upravni odbor.

1. Sastav upravnog odbora.

Upravni odbor sačinjavaju: a) predsjednik, b) potpredsjednik, c) tajnik, d) blagajnik i e) četiri (4) odbornika.

Članove upravnog odbora bira glavna skupština između pravih članova na vrijeme od 1 godine.

Upravni odbor bira između svojih članova zamjenika tajniku i blagajniku.

Isprazni li se tijekom godine mjesto predsjednika, stupa na mjesto njega do naredne redovite glavne skupštine potpredsjednik.

Mjesto odbornika, koje se ispraznilo tijekom godine popunjuje do naredne redovite glavne skupštine izborom između redovitih članova sam upravni odbor.

Članovi upravnog odbora ne smiju biti podjedno članovi nadzornog odbora.

Upravni odbor imade svaki mjesec bar jedamput držati sjednice. Sjednice odbora sazivaju se bar tri dana prije održavanja uz naznaku dnevnoga reda.

Sjednice saziva predsjednik, odnosno njegov zamjenik, te im predsjeda.

2. Djelokrug upravnog odbora.

Upravni odbor:

- a) vrši upravu društva i upravlja društvenom imovinom;
- b) zaključuje o sazivu glavne godišnje skupštine, te određuje dnevni red za istu;
- c) podnaša glavnoj skupštini godišnji tajnički i blagajnički izvještaj o djelovanju društva;
- d) podnaša glavnoj skupštini osnovu proračuna za sljedeću godinu;
- e) podnaša glavnoj skupštini prijedloge upravnoga odbora i pojedinih članova;
- f) provoda zaključke glavne skupštine;
- g) rješava izvještaj nadzornog odbora o blagajničkom nalazu tijekom godine.
- h) prima, briše i isključuje članove i
- i) vrši izbor u slučajevima pod toč. l ovog paragrafa.

Upravni odbor sposoban je pravovaljano stvarati zaključke, ako je prisutan predsjedatelj i bar jedna trećina drugih članova odbora.

Zaključci se stvaraju većinom glasova, a u slučaju jednakosti glasova odlučuje glas predsjedatelja.

Kod izbora odlučuje žrijeb među onima, koji su dobili jednak broj glasova.

Zapisnik sjednice potpisuje predsjedatelj i drugi prisutni članovi odbora.

§ 11. Posebna prava i dužnosti upravnog odbora.

a) Predsjednik vodi glavnu brigu za napredak društva, te kao takav vodi društvene poslove. On zastupa društvo pred oblastima i prema svim drugim osobama, saziva glavne skupštine i sjednice upravnog odbora, te istima predsjeda, potpisuje sa tajnikom sve spise u upravnim, a sa blagajnikom sve spise u blagajničkim poslovima.

b) Potpredsjednik zamjenjuje predsjednika u svim njegovim dužnostima i pravima, kad je on zapriječen ili se mjesto predsjednika tijekom godine isprazni.

c) Tajnik, a u slučaju njegova zapriječenja zamjenik tajnika, obavlja sve dopise i upravne poslove društva; naročito vodi zapisnik na sjednicama upravnog odbora i na glavnim skupština-m, potpisuje uz predsjednika ili njegova zamjenika sve spise u upravnim poslovima društva, te sastavlja godišnji izvještaj o djelovanju društva.

d) Blagajnik, a u slučaju njegova zapriječenja zamjenik blagajnika, obavlja sve blagajničke poslove društva: naročito prima uplate i izdaje isplate uz supotpis predsjednika, potpisuje uz predsjednika ili njegova zamjenika sve spise u blagajničkim poslovima društva, sastavlja osnovu proračuna kao i blagajnički izvještaj o stanju društvene imovine.

Svakom članu upravnog odbora pripada pravo u odborskim sjednicama predlagati, raspravljati i glasovati.

§ 12. Nadzorni odbor.

1. Sastav nadzornog odbora:

Nadzorni se odbor sastoji od 3 člana, koje bira glavna skupština između redovitih članova na vrijeme od jedne godine.

Na čelu nadzornog odbora je pročelnik, kojega između sebe biraju članovi istoga odbora.

Mjesto člana nadzornoga odbora, koje se isprazni tijekom godine, popunjuje do naredne redovite glavne skupštine između pravih članova sam nadzorni odbor.

Članovi nadzornog odbora ne smiju biti podjedno i članovi upravnog odbora.

Nadzorni odbor drži sjednice prema potrebi. Te se sjednice sazivaju bar tri dana prije održanja uz naznaku dnevnog reda, a saziva ih pročelnik, koji im i predsjeda.

2. Dejlokrug nadzornog odbora:

U djelokrug nadzornog odbora spada nadzor nad novčanim poslovanjem i nad upravom društvene imovine.

U tu svrhu može u svako doba pregledati blagajničke knjige, spise, blagajnu kao i imovinsko stanje.

O svom nalazu tečajem godine podnaša nadzorni odbor izvještaje upravnom odboru, a godišnje izvještaje o novčanom poslovanju i o stanju blagajne podnaša glavnoj skupštini.

Opazi li krupne manjkavosti ili neurednosti, ima zatražiti saziv izvanredne glavne skupštine, a prema potrebi i izručenje blagajničkog poslovanja do zaključka skupštine.

Nadzorni odbor sposoban je pravovaljano zaključivati, ako je prisutan pročelnik i bar još jedan član odbora.

Zaključci se stvaraju većinom glasova prisutnih, a u slučaju jednakosti glasova odlučuje glas pročelnika.

Pročelnikom je izabran onaj, koji dobije većinu glasova. Ako se glasovi raspolove, odlučuje žrijeb.

Zapisnik sjednice i izvješće potpisuju predsjednik i prisutni članovi.

S 13. Glavna skupština.

1. Sastav glavne skupštine:

Glavne skupštine su redovite i izvanredne. Redovite skupštine drže se svake godine u mjesecu siječnju.

Izvanredne skupštine drže se, kad to zaključi upravni odbor ili kad to pismeno zatraži nadzorni odbor uz naznaku razloga zašto je sazvana, odnosno jedna četvrtina svih pravih članova uz naznaku predmeta, koji se ima raspraviti. Takvu skupštinu mora se pozvati unutar četrnaest dana od dana kad je zahtjev stavljen.

Saziv glavne skupštine imaju da objave po svim selima društvenoga područja posebni, od uprave za to određeni, pravi članovi društva 8 dana unaprijed. Dnevni red skupštine treba da je u isto vrijeme izvješen u društvenoj čistaonici.

Skupština je sposobna pravovaljano zaključivati, ako je prisutna bar polovica redovitih članova društva, ne računajući članove upravnoga i nadzornoga odbora. No za zaključak o proglašenju pravila i razlaz društva potrebno je da bude prisutno, osim članova upravnoga i nadzornoga odbora, bar dvije trećine redovitih članova.

Skupštine saziva predsjednik, odnosno njegov zamjenik, te im predsjeda.

2. Djelokrug glavne skupštine:

Glavna skupština:

- a) bira upravni i nadzorni odbor,
- b) rješava tajnički i blagajnički izvještaj upravnog odbora, zatim izvještaj nadzornog odbora, te zaključuje apsolutorij (neodgovornost) svim odborima,
- c) stvara proračun za slijedeću godinu,
- d) odlučuje o uporabi društvene imovine,
- e) rješava predloge upravnog odbora i predloga pojedinih članova predložene po upravnom odboru,
- f) bira prema potrebi posebne stručne (radne) odbore,
- g) odlučuje o promjeni pravila,
- h) odlučuje o razlazu društva,
- i) rješava prizive neprimljenih, brisanih i isključenih članova.

Za sljedeci se stvaraju jednostavnem većinom glasova prisutnih članova, samo zaključak pravila i o razlazu društva stvara se većinom dvije trećine glasova prisutnih redovitih članova. U slučaju jednakosti glasova odlučuje glas predsjedatelja.

Ako se kod izbora članova upravnoga i nadzornoga odbora glasovi raspolove, odlučuje žrijeb među onima, koji su dobili jednak broj glasova.

Zapisnik skupštine potpisuje predsjedatelj i tajnik, te od skupštine za to određena dva prava člana.

§ 14. Radni (stručni) odbori.

Za svaku vrstu društvenoga posla (prema § 3. točka 1.) može predsjednik u sporazumu s ostalim članovima upravnog odbora imenovati posebni radni (stručni) odbor, na primjer: odbor za suzbijanje nepismenosti, za priredbu prosvjetne zabave, za gradnju društvenoga doma, za osnivanje gospodarske zadruge, za nadzor nad koloniziranim djecom itd. Djelovanje takvih odbora traje do prve glavne skupštine, ako prije ne obave svoje zadaće. U rādnim (stručnim) odborima treba da je uvijek jedan član upravnog odbora, koji na sjednicama i skupštinama izvješćuje o radu, a njegovim sjednicama mogu uvijek prisustvovati društveni predsjednik i tajnik. U takove odbore mogu biti birani i utemeljitelji, članovi podupiratelji i članovi društvenoga podmlatka.

Rādnim (stručnim) odborima smatraju se i uprave ženskih odjela i društvenoga podmlatka kao i pjevački i tamburaški zborovi.

§ 15. Obranički sud.

1. Sastav obraničkog suda:

Obranički sud sastoji se od pročelnika i četiri člana. Svaka stranka bira između društvenih članova, a ovi petog ka pročelnika. Ako u izboru pročelnika ne dođe do sporazuma odlučuju među predloženim žrijeb.

Članovi obraničkog suda ne mogu biti članovi upravnog ili nadzornog odbora, ako je jedna stranka koji od tih odbora ili član kojega od tih odbora.

Obranički sud rješava prijepore nastale iz društvenih odnošaja:

- između pojedinih članova društva,
- između pojedinih članova društva s jedne i između upravnog ili nadzornog odbora, odnosno članova kojega od tih odbora, s druge strane.

Obranički sud sposoban je pravovaljano zaključiti, kad su svi članovi prisutni, a odlučuje jednostavno većinom glasova.

Protiv odluke obraničkog suda nema priziva.

Zapisnik sjednice potpisuje pročelnik i drugi članovi odbora.

IV. Prestanak društva.

S 16. Razlaz društva.

Društvo se razilazi:

a) ako glavna skupština zaključi razlaz društva, imade podjedno stvoriti zaključak o raspoložbi sa preostalom imovinom društva, koja preostaje nakon isplate društvenih dugovina.

Ako glavna skupština, koja je zaključila razlaz društva, ne stvori zaključek o raspoložbi sa preostalom imovinom ili ako društvo bude po oblasti raspušteno, imade se preostala imovina društva koristonosno uložiti pod upravom općinskog poglavarstva, koje može komate upotrebljavati za podporu siročadi, a glavnici čuva, dok se u području društva ne osnuje novo društvo sa jednakom svrhom.

Ako se takvo društvo u roku 10 godina ne osnuje, imade se imovina predati u vlasništvo Dobrovoljno vatrogasnom društvu u Buševcu.

U Buševcu, dne 18. travnja 1920.

Josip Zubek v.r. Ivan Robić v.r. Stjepan Katulić v.r. Stjepan Kovačević v.r. Jakob Detelić v.r. Stjepan Robić v.r. Josip Kos v.r. Mato Detelić v.r. Franjo Kovačević v.r. Josip Robić v.r. Mato Robić v.r.

Pravila su poslana na potvrdu nadležnim vlastima putem općinskog poglavarstva u Vukovini.

Društvo je odmah nastavilo svojim radom ne čekajući potvrdu pravila.

ZAPALJENA JE LUČ PROSVJETE KOJOM ZAPOČINJE NOVO
RAZDOBLJE U PROSVJETNOM I KULTURNOM RADU NA SELU

Da je osnutkom prve "Seljačke Sloge" hrvatskog seljačkog prosvjetnog i dobrotnog društva u Buševcu upaljena luč prosvjete, kojom je započelo novo razdoblje u prosvjetnom i kulturnom radu na selu nepobitna je činjenica.

Kao dokaz ove tvrdje novosti ćemo pisanje o tom dogodaju neposredno nakon osnutka.

"Slobodni Dom "Glavne novine Hrvatske seljačke stranke" broj 18. dne 7. srpnja 1920. god. u rubrici "Gospodarske, prosvjetne i političke vijesti piše:"

"Razgovor" zadnji dvostruki broj (4 i 5.) donosi pravila za hrvatska seljačka prosvjetna i dobrotvorna društva pod imenom "Seljačka Sloga". Takva su društva pod imenom "Seljačka Sloga" do sed osnovana u Buševcu kod Velike Gorice i u Jakuševcu i Otoku kraj Zagreba".

"Slobodni Dom" broj 24 dne 18. kolovoza 1920. piše:

"Prosvjetna seljačka društva pod imenom Seljač. Sloga imadu pristaše hrv. selj. stranke osnivati samo tako, da se prije upitaju kod vodstva hrvatske seljačke stranke i od toga vodstva do biju sve potrebne upute. Naročito naši seljački pristaše neka o takvom društvu i o nikakvom javnom, općenitom poslu ne govore s nikakvim i s ničijim izaslanikom (gospodinom), ako se taj izaslanik (gospodin) ne može iskazati preporukom vodstva (predsjedništva) hrvatske seljačke stranke. Ovakova preporuka mora imati podpis predsjednika Stjepana Radića i tajnika Dr. Ljudevit Kęžmana, ili obavaju podpredsjednika (Dr. Vladka Mačka, Josipa Predavca) i tajnika.

Ovako je zaključeno na prvom sastanku izaslanika prosvjetnih seljačkih društava, na kojem su bili iznimke sve sami pristaše hrvatske seljačke stranke, pa su zato i stvorili zaključak, da je svim tim seljačkim društvima jedina matica, ili jedino središte Hrvatska Seljačka Stranka, kako je u ovom broju Doma obširnije razloženo u posebnom članku. Seljački prosvjetni radnik g. Rudolf Herceg i onih šest sveučilinskih đaka, koji u ovom broju Doma pristupe i vanjskim načinom u hrvatsku seljačku stranku, ova sedmorica trebaju preporuke vodstva (predsjednika) hrvatske seljačke stranke, ali će ju redovito ipak i oni imati uza se".

"Slobodni Dom" broj 25 dne 25. kolovoza 1920. god.

donosi članak od Mirka Bunde, člana glavnog odbora HPSS stranke pod naslovom: "Prekrasna proslava kod otvorenja seljačke čitaonice u Otoku kraj Zagreba. U tom članku između ostalog piše: prijatelj Herceg sa drugovi na drugog svibnja došao tražiti mene mojoj kući, gdje me uistinu i nade..... u razgovoru počeše pričati o prosvjeti, kako se selo Buševac već uredilo, pa bi bilo dobro, da se i selo Otok s okolicom organizira najprije prosvjetno, zatim gospodarski, i pokaže mi pravila, koja je sa sobom donio i sastavio, a ispravio ih je, da mogu postati temeljem slobodne seljačke prosvjete naš učitelj i predsjednik Stjepan Radić".

"Slobodni Dom" broj 33 dne 20. listopada 1920. u rubrići "Za seljačku prosvjetu" piše između ostalog: "Seljačka Sloga" pod tim imenom osnovano je dosad dvadesetak hrvatskih seljačkih prosvjetnih i dobrotvornih društava. Koliko nam je poznato, potvrdila je vlada pravila samo "Seljačkoj Slogi" u Otoku kraj Zagreba. Za mnoga od tih društava gotovo i neznamo. Ali znamo, da vrlo dobro djeluju društva u Buševcu, Jakuševcu, Bijeniku i u Boku. Molimo zato naše pristaše, da na predsjedništvo HPSS ili na uređništvo "Sl. Doma" odmah jave gdje je sve takva "Seljačka Sloga" osnovana".

"Dom" broj 9 dne 1. srpnja 1925. u rubrici "Političke i kulturne viesti" piše:

"Seljačka Sloga, hrvatsko seljačko prosvjetno i dobrotvorno društvo Buševac (kod Vel. Gorice) pristupila je kao član za drugi Hrvatski Seljački Dom sa 30 udjela. To je prvi slučaj, da jedno čitavo selo posredno, putem svoga prosvjetnoga društva, postaje i formalni član socijalno prosvjetne središnjice hrvatskoga seljačkoga pokreta."

"Dom" broj 7 dne 17. veljače 1926. donosi članak od Šarinić IVE pod naslovom "Podpuhi prosvjetni preporod hrvatskog seljačkog naroda" Izvještaj o skupštini "Seljačke slike" hrvatskog seljačkog prosvjetnog i dobrotvornog društva u Zagrebu, održane 14. veljače 1926., a koje je osnovano 11. listopada 1925. god. Između ostalog piše o izvještaju Rudolfa Hercega (1889 - 1946), tajnika spomenutog društva.

"Tako je u proljeće 1920. god. došao govorniku (Rudolfu Hercegu) seljak Stjepan Kovačević iz Buševca u velikogoričkom kotaru gdje je Ante (Dr. Ante Radić) kao narodni zastupnik najviše djelovao i zamolio, da mu sastavimo pravila takvoga prosvjetnoga društva, u kojem će se međusobno naobražavati i pomagati sami seljaci. Govornik (Rudolf Herceg) je to napravio i tako su nastala prva pravila Seljačke Slike. Na toj skupštini, kojoj je predsjedao Ivan Robić seljak i narodni zastupnik, koji je bio prvi predsjednik toga društva, bio je i Stjepan Radić, predsjednik hrvatske seljačke stranke. Stjepan Radić je između ostalog rekao, da je ova skupština dokaz kako seljački narod sam svojom iniciativom može da izradi svoju kulturu i prosvjetu" Nарод хоће да има сам у својој руци своју svjetiljku, svoju policu i на њој своју knjigu" Za ово треба у првом redu slike. Нама зора проsvjete свиће, а синuti ће нам и сунце.

Politika treba da služi prosvjeti, a ne obratno. Treba ustrajno poći tim putem, da se vidi da sve treba da služi narodu, a narod nikomu, nego samo Božu na nebu i svemu potomstvu na zemlji."

"Seljačka Prosvjeta" Glasilo Seljačke Sloge hrvatskog seljačkog prosvjetnog i dobrotvornog društva u Zagrebu broj: 5-8 dne 10. svibnja 1926. godine donosi članak Rudolfa Hercega pod naslovom: "Svrha, zadaće i rad Seljačke Sloge" u kojim između ostalog piše: Nekadašnjeg straha je nestalo, na njegovo mjesto došlo je samo uzdanje, i - seljaci svuda po svijetu, a hrvatski napose, traže pored narodnog samoodređenje socijalno; traže vlast za narod, s sebe upravu u općini i kotaru, te kontrolu u parlamentu i na vodi. I u čitavoj ovoj borbi, koja je poslije nastala između grada i selja, između gospode i seljaka, vidjelo se jedno: Seljaci znaju, što hoće, ali neznaaju, kako da do svoga cilja dođu. Neizvjesnost. I u toj neizvjesnosti posjeti me u svibnju 1920. Stjepan Kovačević, mladi seljak iz Buševca te zatraži, da mu sastavim pravila za takvo seljačko prosvjetno društvo, u kojem će sāmi seljaci među sobom širiti prosvjetu i pomagati se međusobno, kako bi si učinili život što lakši i ljepši.

A ja se odman sjetih (onda već pokojnoga Ante Radića, koji je uvjek govorio i naučavao, da seljaku neće nikada biti bolje ako ne bude on sam subjekt sudjelovanja i svakom kulturnom i političkom zadu za dobro seljačkoga naroda baš tako, kako to čini i u svom gospodarstvu. Toga sam se sjetio i za par dana sastavlja prva pravila Seljačke Sloge, hrvatskoga seljačkoga prosvjetnoga i dobrotvornog društva.

Pri tom su mi pak pomagali drug Basariček, prof. Novljani dr. Kraljević, Zvonimir Pužar i seljaci iz Buševca Ivan Robić i spomenuti Stjepan Kovačević, te Stjepan Radić, koliko mu je to iz zatvora bilo moguće."

"Seljački Svijet" broj 8 dne 8. kolovoza 1935. i kojeg je izdavao i uređivao Božidar Magovac, donosi članak "Seljačka Sloga" hrvatsko seljačko prosvjetno i dobrotvorno društvo u Zagrebu s ograncima po selima" iz pera Rudolfa Hercega u kojem uz ostalo piše: "Ako glavne poslove crta a ti bi se (u seljačkoj državi) imali svršavati u općini - ne budu obavljali seljaci, onda to i neće biti seljačka država..."

Ali kako da seljaci obavljaju te poslove, kad - ne znaju! — odgovor je bio samo jedan: treba da se za to - priprave! Evo, za to je početkom ljeta 1920. osnovana prva Seljačka Sloga u Buševcu između Velike Gorice i Siska, pa druga u Bićeniku kraj Zagreba, u općini Šestine, i - tako redom... a koncem 1926. počela se stvarati jedinstvena prosvjetna organizacija hrvatskih seljaka: "Seljačka Sloga" Hrvatsko seljačko prosvjetno i dobrotvorno društvo u Zagrebu s ogranicima po selima."

"Kako je iz napred iznešenih podataka vidljivo luč projekte koja je zapaljena u našem selu rasplamsala se u sva hrvatska i u našoj domovini ittime je započelo novo razdoblje prosvjetno kulturnog rada, koja je dobila široke mogućnosti za svoj rad u našem samoupravnom socijalističkom društvu.

Prosvjetom k sreći i blagostanju!

Zagreb, 2. travnja 1970.

Ivan Kos

Zagreb

P R E T P L A T I T E S E N A Č A S O P I S " K A J "

AKO NISTE, KUPITE KNJIGU:

"ŽENIDBA TUROPOLJSKOG PLEMENITAŠA VIDA LACKOVIĆA"

OVA KNJIGA JE USPOMENA NA NAŠE STARE OBICAJE,
ZATO JE I PRIGODAN DAR ZA POKLON.

PROGRAM PROSLAVE

OSNUTKA PRVOG HRVATSKOG PROSVJETNOG I DOBROTVORNOG
DRUŠTVA "SELIJAČKA SLOGA" U BUŠEVCU

1) 9. i 12. IV 1970. TUROPOLJSKA SVADBA (RTV-Zagreb)
u izvedbi OSS-e Buševec.

2) 18. IV 1970. SKUPŠTINA
Pedeseta redovna jubilarna
godišnja skupština društva.

3) (Datum nije
određen) SAVJETOVANJE
Savjetovanje o kulturno umjetničkom
radu OSS-e Hrvatske danas na selu.

4) 12. VII 1970. -

GLAVNA PROSLAVA

Prije podne:

- svečana sjednica
- mimohod
- razvijanje zastave
- otkrivanje spomen ploče

Poslije podne:

- nastup našeg dramskog ansambla
- nastupi gostujućih folklornih
grupa
- narodno veselje

ODBOR

Zapisnik.

Procedurice frontekog svjetskog pravozakonog
dobra dobrovoljnog društva "Belihika sloga" u Preševu. 18. XI. 1920.
Preim red:

I. Džtor i savnatajstvo bi jošt prisutnog odlaza
N preustrojavi 50 članova izabrani su ovakvi tako
sljedi:

I. Predsjednik prisutnog odlaza Josip Kubec	Tajnik prisutnog odlaza Stjepan pl. Kovačić ml.
I. podpredsjednik prisutnog odlaza Ivan pl. Robić	Tajnik prisutnog odlaza Stjepan pl. Kovačić ml.
II. podpredsjednik Stjepan pl. Katalinić	III. Tajnik Jakov pl. Delić
III. Podpredsjednik Stjepan pl. Katalinić	IV. Tajnik Mato pl. Delić
IV. Podpredsjednik Ivan pl. Robić	V. Tajnik Francjo pl. Kovačić

Predsjednik Josip Kubec zahvaljuje se na čestili
i poštovoli spređenim sa formom koja je bila u
čestitosti.

četvrta

Tajnik Stjepan pl. Kovačić razlaže kako su potrebna
u poslovima prisutna društva, finansijska organizacija
četvrt

podpredsjednik I. Ivan pl. Robić i ta raznorsna
moć u finansijskoj kategoriji koja stručno sastoji i za
čim koja je.

četvrta

podpredsjednik II. Stjepan pl. Katalinić spominje članove
kakorovo predložilo jedan na pravu drugoga (sejma)
vladali u društvu i gospodarstvu, što jest da ima
jedan drugoga podporučnika kao vođu crkve.

četvrta

Predsjednik raspisala je proceduru u jednu sat
poljig i podnese

četvrt

Ivan Robić podnosi: Jakob pl. Delić i Stjepan
Stjepan Katalinić: Josip pl. Mato pl. Delić
četvrt

četvrt

Snimanje „Turopoljske svadbe” u Buševcu

MLADENKA

Snimanje „Turopoljske svadbe” za televiziju Zagreb izazvalo je velik interes u Buševcu i u blizoj okolici. Tri dana su glumci OSS izvodili drevne običaje ženidbe naših djevoja i baka. Treći dan, kad je završio naporno snimanje, iskoristio sam priliku i napravio intervjue s televizijskim režiserom Igorom Michielinom, pisacem scenarija Jostom Kovačevićem i predsednikom OSS Stjepanom Robićem.

Igor Michelin je poznati režiser RT Zagreb. On je čovjek čije pojave upada u oči. Buja brada, odlučne oči i visoko čelo odaju nam čovjeka čvrste volje i velikih sposobnosti što je u ostalom već puno puta dokazao. Naš razgovor je bio relativno kratak, ali sadržavao je u sebi srdačnost i otvorenost.

Moje prvo pitanje je glasio:

»Kako Vam se sviđa Buševac i kakve cete impresije ponijeti iz nje ga?«

Igor Michelin se naslijao sjećajući se svih veselih, a i neprljavnih dogodovština koje su se desile u ova tri dana i rekao:

»Buševac je simpatično selo, a ljudi su vrlo uslužni. Ponijet će najljepše impresije jer sam tri napora, ali ipak ljepe dana proveo s veselim i prijaznim ljudima.«

»Već postoji u programskoj shemi televizije datum kada će se film prikazivati da li bi nam mogli reći kojeg dana?«

»Ne mogu tačno reći koji je dan. Naime, »Turopoljska svadba“ će ići u seriju od osam emisija koje će obuhvatiti izvore običaje iz cijele Hrvatske. To će biti pot-

satne emisije, a njihovo emitiranje trebalo bi početi u jesen odnosno od 1. 9. dalje.«

Interesira me Vaše mišljenje kako je pripremljeno ženidba »Turopoljska svadba“ doživjeti kod gledaoca?

»Ako bi sve teklo u najboljem redu (laboratorijski posao oko izrade filma) »Turopoljska svadba“ bi morala naći na prilično veliki prijem. Svadba je zanimljiva po radnji. Snugdje je prisutna muzika, a simpatično tijujuščanje iz izvorne pjesme će zadovoljiti gledaoca. Jedino je šteta što film neće biti u boji jer bi životopisnost i ambijent, u kojem je film snimljen, još više došli do izražaja.«

»Spomenuli ste da će to biti serija od osam emisija koje Vi režirate. Interesira me koje će sve emisije do sada snimili?«

»Do sada sam zajedno s ekipom RTZ snimio četiri emisije:

1. Običaji iz okolice Ptuj
2. Cioło (Slavonija — Češka manjina)
3. Korčulanski običaji
4. Turopoljska svadba

»Koliko mi je poznato do sada ste režirali velik broj emisija. Interesira me kako ste počeli režirati?«

»Već dvanaest godina režiram. Znači razvijao sam se zajedno s televizijom. Učio sam od nje, a i ona od mene. I prije sam se bavio filmom, ali na amaterskoj osnovi. Inače, moja specijalnost je film. Više volim film od elektronike jer smatram da je film medijski meni lično više odgovara.«

»Ne mogu tačno reći koji je dan. Naime, »Turopoljska svadba“ će ići u seriju od osam emisija koje će obuhvatiti izvore običaje iz cijele Hrvatske. To će biti pot-

»Sudeći po prezimenu Vl ste talijanskog porijekla?«

»Možda. Roden sam u Splitu. Dakle, Dalmatinac sam.«

»Iako imate prilično stazio izgledate mi mladi. Koliko imate godina?«

»Sada već na kraju našeg razgovora htio bih Vam postaviti jedno čudno pitanje: Sto sam zaboravio po Vašem nišljenju pitati?«

»Mislim da je sve dovršeno. Samo bili htio napomenuti da je »Turopoljska svadba“ snimala ekipa od 10 članova. Filmski je snimatelj Vladimir Traubert, a uređnik Božo Potocnik.«

Cuti smo, dakle, mišljenje režisera filma, sada bi bilo dobro čuti mišljenje tvorca »Turopoljske svadbe“ Josipa Kovačevića koji je dao poticaj za stvaranje »Turopoljske svadbe“, tj. prema knjige »Ženidba turopoljskog plemenitaša Vida Lackovića“ i prema kojoj je nastao scenarij za ovaj film.

»Što je dalo poticaj za stvaranje knjige i prikupljanje podataka o običajima Turopoljaca?«

Kao urednik »Glasa Buševca“ počeo sam prikupljati materijal iz života Turopoljaca. Taj materijal je objavljen u »Učbenik racnih članaka ili intervjua sa najstarijim mještanicima Buševaca.«

Uočivši ove moje sklonosti dobio sam još poticaj od Muzeja Turopolja da nastavim sa tim radom.

Upoznavši se prilično sa običajima naših djevoja, a i utvrdjivši da će se to uskoro zaboraviti primio sam se prikupljanju materijala o svadbenim običajima Turopoljaca. Iz toga je proizašla moja kraća privreda: »Ženidba turopoljskog plemenitaša Vida Lackovića“ koju sam stalno proširivao da bi na kraju poprimila oblik sadašnje knjige. U knjizi je opisana svadba plemenitaša Vida Lackovića, a onako kako su se nekada po običaju održavale svadbe.

Zdoga čega si odabrao upravo ime Vida Lackovića?«

»Pred stotinjak godina je ova porodica izumrla u Buševcu pa sam zbog toga uzeo ovo ime da mi ne bi netko kasnije iz bio koji hrasloga prigovarao. Na taj su mi način bile slobodne ruke u pisanju knjige, a kasnije i scenarija.«

Da li u knjizi ima istinitih dogadaja i kako je knjiga primljena kod naših ljudi i stručnjaka?«

»Mnogi su dogadaji svakako istiniti i povezani svi zajedno u jednu radnju te sam na taj način dobio skladnu

cjelinu. Knjigu su sa oduševljenjem čitali, osobito stariji ljudi. Na taj način mnogi su se podsjetili na najljepše dane svoje mladosti.«

Mlađi naraštaj, osobito oni u školi posebno su u nekim školama čitali i obradivali radnju iz knjige te se na taj način upoznavali sa običajima ovoga kraja i životom svojih djevoja.

Naši stručnjaci koji su pročitali knjigu, izrazili su se o njoj povoljno bo dresći me da nastavim i dalje sa pricuipanjem podataka osobito za potrebe Instituta za narodnu umjetnost u Zagrebu. Osobito su mi bile drage čestitke naših ljudi, a naročito onih izvan domovine koji su mi u svojim pismima izrazili radost i zahvalnost za moj trud i čestitali na ljestvici izražaja i autentičnosti zbiranja.

Kako je došlo do ideje o izvedenju drevne »Turopoljske svadbe?«

»Smotra folkloru“ u Zagrebu dala je, a i sada daje, poticaj za oživljavanje narodnih običaja. Uvidio sam da se iz ovih običaja koji su se izvodili na nekadašnjim svadbama može napraviti interesantna rekonstrukcija starinske turopoljske svadbe.«

Kako je došlo do otkrivanja ideje?«

»Upravni odbor OSS Buševac prihvatio je ovu ideju i 3. 8. 1967. zajedno sa KUD „Ivan Goran Kovačićem“ (danas „Duško“) iz Mraclinje te grupom iz Lomnice i Kuća izvadili su naši ljudi jer mnozi su gledali na to sa omamovljavanjem. Uz velike napore i žrtve po dinaca u Buševcu i Mračlinu. Jasno, da postovi ovo izvedenje ove svadbe nisu bili ljudi jer mnozi su gledali na to sa omamovljavanjem. Uz velike napore i žrtve po dinaca u Buševcu i Mračlinu i materijalne pomoći Općine i moralne pomoći Muzeja Turopolja izvedena je ova svadba s uspjehom, a tako i druga svadba u Buševcu koju je OSS sa grupom iz Lomnice i Kuća izvedeo.«

RT Zagreb je takođe pokazala interes za snimanje svadbe. Da li se iznenadenjem ovim interesom i željom da se »Turopoljska svadba“ snimi za televiziju?«

»Nisam bio iznenaden interesom televizije. Namente, poznato mi je bilo da ovakva svadba može biti interesantna za svakog TV gledaoca, i da će doći prije ili kasnije do snimanja ovog načinog običaja.«

»Kako si suradivao sa režisermom Igorom Michielinom i kako je tekuo suradnja?«

»Snimanje je tekuo prema scenariju i stalnom dogovoru između Michielin i mene. Na licu mesta rješavali smo pojedine probleme uspješno i na oboru strano zadržavši. Problema je bilo dosta s obzirom na

velik broj ljudi (oko 100) koji su prodefilirali ispred filmske kamere. Ljudi su tri dana bili ovdje, ostvarili su svoj posao i tri dana svadbovali kao na pravoj turopoljskoj svadbi.«

»Koliko sam čuo sada

ste opet naručili izradu još nekoliko narodnih nošnji?«

»Da. Naručili smo i to nas relativno malo košta jer velik dio pos-

ODLAZAK SVATOVА

la rade naši ženski članovi dobivovaljno.«

»Što očekujete od ove godišnje »Turopoljske svadbe?«

»Moram priznati da je predsjednik OSS-e Stjepan Robić dao sve od sebe oko realizaciju »Turopoljske svadbe“ kao i drugi članovi OSS-e i sve te grupe koje će biti taj dan u Zagrebu prisustvovati svadbi. Vodimo pregovore s jednim ugoštiteljskim poduzećem o preuzimanju ugostiteljskih usluga. Nadam se da će sve biti u najboljem redu.«

Dakle, čuti smo mišljenje o »Turopoljskoj svadbi“ koja će izgledati, preći okvire naše općine i postati tradicionalna manifestacija koja neće privlačiti ljudi samo iz naše općine već i iz drugih krajeva.

Na kakvo si zalaganje i interes našao kod članova društva?«

»Nakon poticaja za izvedenje »Turopoljske svadbe“ pred nama su stajali veliki zadaci i mnogi problemi. To su bili zadaci koji su bili neizvedivi u obima dobrog dijela ljudi koji su sumnjavali u uspjeh, iako nisu željeli neuspjeh. Kad se usvojila ideja pozvani su članovi OSS koji su jednoglasno prihvatali ovu pozitivnu ideju i u zahvaljujući velikom zalaganju svadba je uspjela. S obzirom da je bilo malo narodnih nošnji zatražili smo suradnju od ondašnjeg KUD „Ivan Goran Kovačić“ iz Mraclinje.

Na neki način upoznao sam vas i sa OSS Buševac koji je opet kao nekada postao jedan od glavnih stupova za širenje kulture na području naše općine. Nije »Turopoljska svadba“ jedina manifestacija. Tu je dramska grupa koja uživajući i uskoro će prikazati poznato djelo »Svoga tela gospodar“. Tu su još stari susreti Gradišćanskih Hrvata i mještana Buševca, što bi se moglo proširiti i izvan Buševca.

Druge godine smo načinili izradbu narodnih nošnji koje su naši stanjali 1.300.000 st. dinara. Tu nam je dobro došla pomoći Općine u iznosu od 600.000 st. dinara dok smo ostatak namirili poslije izvedbe druge »Turopoljske svadbe“ koja je zahvaljujući originalnim nošnjama dobitila na autentičnosti.«

Vinter Ivica, Buševac
Glavna 80/a

Još jedan veliki uspjeh

Dramskog ansambla OGRANKA SELJAČKE SLOGE IZ BUŠEVCA

Dramski ansambl iz Buševca već drugu godinu za redom učestvuje na tradicionalnom festivalu amaterskih kazališta Hrvatske. Festival se svake godine održava u drugom mjesecu. Domaćini IX festivala bila su četiri gradića na otoku Korčuli i to: Vela Luka, Korkula, Blato i Lombarda.

Rezultati festivala već su poznati našoj javnosti, ali ja bih htio ispričati cijelu storiju, koja će možda biti donekle najiskrenije dočarati tre nutke našeg uspjeha.

Najzad došao je i taj
dugo očekivani trenutak. Dan kojem smo
žrtvovali mnogo slobodnih
trenutaka, mnogo
samodručanja i izgubljene
živaca, jer nije lako
biti glumac amater, dok,
radnik, poljoprivrednik.
U tom času kao da je
svе zaboravljeno - sve
ljetnje i pretnje, sav
nemis duha. Trebalо je
krenuti na dugatak put
k vlasti.

koji nas vozi prema
moru na jedan divan
otok u bespuću načić-
kantih otoka i otočića
plavog Jadran.

I kao da smo stranci u svom selu, ljudi su nas promatrali i zapitivali "Dečki kam ste se optpravili, da sem bar ja na vašem mestu". Sa smješkom na ustima otplodzavili smo puni ponosa što smo mi ti sretnici.

Sa Zagrebačkog kolodvora krenuli smo brzim vlakom do Splita. Miris mora i »najlipsi grad na svitu« povratili su raspoloženje i učili nove snage za nastavak puta.

Brod, za Korčulu čekao je u pristaništu da ukrcu nestrpljive putnike sa svojim neobičnim rekvizitim. Stara skrinja, drvene ormice, klupa sa naslonom stvarale su dojam kao da smo na nekom gatarskom brodu.

U pristaništu Korčule dočekali su nas organizatori i domaćini festivala, "Zdravo Turopoljani" - kako stek pozdravljali su nas domaćini uz adoznalo - zapikivanje, koji igra Ivecia, Jakova, Šotu i tako redom. Nakon kraće redzigovanja trenutno smo autobusom prema hotelu "Bon Repos" smještenom u tijeku Uvali Školski Istočno u grada okružen brojnim vegetacijom lovora i cempresa. U hotelu smo također našli na vratačan prijem. Jednom uvečer osjećali smo se sasvim kod kuće.

U znak pažnje otočani su drugog dana organizirali kraći izlet baricom. Razgledali smo otok diveći se slikovitoj krajoliku, raskošnom bogatstvu šuma. Baricom smo obišli cijelu Korčulansko-Pelješku vrijeviju. Posjetili smo otok Badiju, najveći u skupini otočića Korčulanskog arhipelaga. Izaz

Lijepi trenuci prošli su. Trebalо je poči na spavanje i dobro se odmoriti za sutrašnji dan. Idućeg dana davali smo predstavu, trebalo je urediti pozornost a podne opet odmarati za večernji nastup. Predpočetali predstave domaćin je u našu čast izveo staru vitešku gru "Morešku". Ta borbena igra puna pokreta dinamike, borbenosti, vještanosti i egzotičnosti kolo-rita, bila je psihičko rasuterćenje pred predstavu.

I kao što to uvijek biva lijepi i ugodni trenutci prolaze uspomene ostaju, ali veliki trenutak trebao je početi. Treba je pokazati što smo spremili u šest mjeseci rada, da li je učinkovit i bez uzaludan, možemo li opravdati povjerenje i niz drugih pitanja i odgovornosti ležalo je na našim jedinim

U dvorani bilo je sve puno do posljednjeg mjestra. Veliki trenutak dolazio je tu. Svi smo osjećali teret odgovornosti, sruca su počela ubrzanje u kućaju. Sa strane, smo slušali riječi ohrabrenja: "Budite mirni, oslobodite se tremne i igrajte sa srcem". Te riječi bile su glavni kredoskom čitave predstave. Znali smo da jedino tako možemo kreirati lik Jakova, Barc, Rože, jer i duši svih smo mi njih osjećali. Trbalo se sačuvjeti sa njima. Sve je bilo spremno na veliku

početku spremmo za potokat. Castor se polako počeo povratarati, a publika kad je ugledala scenu počela je pljeskati. Staro se dvorište sa potom, u pranicama i plastom sljepca toliko je impresioniralo publiku da nije mogla odoljeti udovjeđenju. Kroz taj pljesak prošlo mu se su rijeći starog dede: »Rumenata se napuhnula«. Predstava je potekla i prolazilo je vrijeme više prolazio, i

mijeh i oduševljenje je ve je više raslo. Bilo je izbudljivih i komičnih trenutaka. U biti to je estetske komedija, ali ne i sakava da se ne bi mogli pitati, da li je to sve ironično? Ljudske patnje, stradanja i shvaćanja siromašnog seljaka prečitljivo govore da je u ljudskom vremenu nerazdvojno. Mislim da je ova publike to i shvatila.

Na kraju pljuštale su čestitke, publika je toplo pozdravila mlade amatere. Mnogi od njih sjetili su se lijepih studenskih dana i neke kavkase riječi, jer među publikom bilo je mnogo ljudi sa akademskim titulama, koje su stekli u Zagrebu.

Drugog dana morali smo se vratiti kući. Svi oni trenuci prošli su na krbo, bilo nam je teško da ne napustiti taj drevni gradč. Vratili smo se kućama opaljeni od sunca, izmoreni od puta. Potešakli i kraj putovanja bi li su isti, s tom razlikom što su zapikivanja i tijela bila još veća. Svi su htjeli znati kako je bio, kakav smo plasmanauzeli a mi smo odgovarali kad umorni heroji — »vidjet ćete za nekoliko dana«. To je sve što smo u tom trenutku znali. A onda 9. VI pojavio se u »Vjesniku« masnim slovima ispisani naslov »Buševac u svijetu izvrsnom predstavom«.

na IX festivalu amaterskih kazaljica Hrvatske. Nisam vjeroval svojim očima i čitajući danak uzbuđenju pročitam još dvije nagrade: Detelj Branika za najbolju režiju, a pri dnu samog teksta ugledam svoje ime. Nagrada za najbolju epizodnu ulogu dodjeljene je me niti. Bio sam sretan. Glasovi odusevljjenja prolomili su se selom, vrvjelo je i zujalo kao u košnici. Ljudi su nosili novine u rukama i sa ponosom govorili: "Prvi smo, prvi — Buševac je prvi". Mnogi nisu vjerovali, ni sam vjeroval ni ja, ali jedno samo znam. Iduće godine Buševeci "Ogranak seljačke elegije" slavili pedeset godišnjicu svog postojanja. Pedeset godina je prošlo da dana kada su utvrde ni temelji ovog društva. Pedeset generacija građilo je spomenik svog društva ispisanoj uspješima i neuspjesima. Za pedeseti rođendan ovo je najljepša nagrada.

Drago Katulić

Prva nagrada ansamblu iz Buševca

BLATO NA KORČULI. 8. lipnja. — U Korčuli, Lumbardi, Vela Luci i Blatu održan je od 25. svibnja do 7. lipnja IX festival dramskih amatera Hrvatske. Na kraju su proglašene i dodjeljene nagrade najboljim dramskim grupama i ansamblima.

Ocenjivačka komisija, koju su sačinjavali Nikola Vučinić, redatelj, Boris Mrkšić, redatelj, i Štefko Lipovac, kritičar, dodijelila je tri glavne nagrade ansamblima iz Bujevca, Zagreba i Škice. Prvi nagradu dobio je Škice.

Apolona iz Belaka: Jeanne Giraudoux.

Specijalna pohvala dodijeljena je Amaterskom kazalištu iz Slavonske Požege za adaptaciju proze Vilime Korača "Osvenski senator", koja pridonosi reveralističkoj teatralnosti.

U srednjem grupa ogranka Šećerac
Jackie slegle iz Buvčeva, kao
majhola na festivalu, i koja
se sudjelovala na smotri
framskih amatera Jugoslav-
ije svojom izvornom pred-
stavom "Svoga tela gospo-
dara Slavka Kralja".

Ocenjivačka komisija je dodijelila diplome Branku Deteliću iz Buševca za najbolju amatersku režiju, Mirjani Rembing — Fejer iz

»Druga vrata levo« Aleksandar Popović.
Treću nagradu i sudjelovanje na festivalu »Sustavstva« jedinstvao je Pričević, a drugu dobilja je Omladinska skupina Pionirskog doma iz Šibenika za interpretaciju Puškina. »Kamenog gosta« i Vinkovaca za najbolju žensku ulogu, Tomislava Svetiša iz Zagreba za najbolju mušku ulogu, Mirjani Kunčić iz Šibenika kao najboljoj mladoj glumici festivala, te Dragi Katiliću za najbolju epizodnu ulogu.

Amatersko pozorište KUD »Kosta Abrašević« iz Valjeva - M. Glišić: »Dva evanđelika«

Dramski grupa ogranka »Seljačke slove« iz Buševca - S. Kolar: »Svoga tela gospodara«

Većina malogradanskih pozorišta - a među njima nije malo broj onih kojima tek jučer iskobilj u opanaku - gledaju na seljačke kao na tropične ribice iz akvarija. Sto su seljačke teme šarenije, egzotičnije, neobičnije, rasplavljaju, krvavije - to je zabava boja, a užitak strastveniji.

Potpovršljivanje i derđenje, a ne ralo i plug, dukati i srebrnjaci, a ne znoj i žuljevi, učitelji i svećenici, a ne kmetovi i kuleci, sala i podvala, a ne tuga i bijes - to je filozofija onih koji misle da psećnost raste u lončima za cvijeće. Dodamo li tome još i znatnije strance u svakoj fruli, narodno nošnji, koljici, pjesmi vide onu pravu seljančanu egzotiku, vrlo čemo lako doći do Izvora jednog neobičnog hrvatskog rekorda. Valja prvi put otako postojati festival dramskih amatera Jugoslavije, hrvatska »venrandica« bila je ispunjena do posljednjeg mesta. Tako je i Hvar u punom odusevljenju dočekao premijeru jedne stamburske operete. Teško je vjerovati da je i sam Milovan Glišić, koj je »Dva evanđelika« napisao u profesionalne dužnosti kao dramaturg beogradskog Narodnog pozorišta, a ne iz stvaralačke potrebe talentiranog pisca, i sem vjerovao kakve će sve posljedice izazvati njegova komedija 88 godina kasnije. To je tekst u kojem Kica vojilj Maru, a Mića Saru (ili obrnutu), to je tekst u kojem razbojnički bivaju kažnjeni, a ljubavnički nagrađeni, to je tekst u kojem pop jedini može riješiti meduljidsko probolje.

I to je sve: a kad se amatersko pozorište KUD »Kosta Abraševića« iz Valjeva našlo

pred tom dramaturškom tornjom linijom, odlučili su da kvalitetu nadomještje kvantitetom, a sadržaj ambalažom. U gođenom ambalažu od 130 ljudi najglavniji bili su pjevaci, nadpokretnjivi plesnici, najvršniji svirači, a manje, vamnili glumci. Take smo dobili vješt sačinjeni spektakl plesa, pjesme, boja i potpovršljivanja, ali taj spektakl nije bio kazališni spektakl.

Režiser Miodrag Gajić napravio je folklornu veselicu koja može razveseliti one što u kazalištu traže zabavu bez duhovnih začina, priču bez potipitanja i smijeh bez obaveza.

U takvoj ladanjskoj atmosferi dramske grupe ogranka »Seljačke slove« iz Buševca nije imala mnogo časa s originalnim tekstom Slavka Kolarja »Svoga tela gospodara«. I oni su igrali u neštevanljim seljakim kostimima, ali je tekst bio toliko smatran da se šarenice ubrzao zaboravio. I oni su htjeli glumiti, a neigrati, ali je njihov originalni kajkavski uskoč zasjenio njihovu nespretnost.

Ta je predstava dolszila iz srca koje poznaju seljaci život i tražila odjeka i u srcima onih koji nikada ne mogu do kraja razumjeti kakva je tragedija smrt jedne krave u staji.

No odjeka nije bilo: nastupili prije podne kad sunce najviše peče, a more najviše mami, talentirani amateri iz Buševca igrali su pred polupraznom dvoranom. Tako je slučaj bio: kad se pravi seljački problemi nađu na sceni, potrebiti sudionici učivaju u klapaju.

D. VUKOV COLIC

Buševčani na Hvaru

Vijest, Radio Zagreba, da je naš dramski ansambl osvojio prvo mjesto na Festivalu dramskih amatera Hrvatske na Korčuli, pretefjela je selom као гром. Bili smo iznenadeni i ošamućeni ovako velikim uspjehom. Tek kad smo u novinama pročitali vi-

jest napisanu krupnjim: PRVA NAGRADA ANSAMBLU IZ BUŠEVCA, postali smo svjesni uspjeha što je ujedno bio i priznanje za 45-godišnjak rad našeg dramskog stvaralaštva. Ova krupna slova bila su u lažna viza za Festival dramskih amatera Jugoslavije koji se održava već trinaest godina na Hvaru.

Nestrpljivo smo očekivali dan polaska na Hvar. U selu se pridalo i radovalo našem uspjehu. Mi smo se radovali ne samo naštuđu na Hvaru, nego ljepotama Hvara i našeg Jadran. Split je opet nakon mjesec dana pogledao u prolazu Buševčane ovaj puta nismo išli na Korčulu nego na Hvar.

Grijeskom željeznicom nismo dobili sve kulise na vrijeme. Grupa amatera iz Valjeva koja je trebala nastupiti u subotu, nije došla na vrijeme, pa je za njih odredena nedjelja, kada je bio planiran naš nastup. Radi ovih izmjena naša predstava zakazana je u ponedjeljak u 10 sati u starom hrvatskom kazalištu. Vani je sijalo sunce, more je privlačilo kupate a mi smo sa strahopoštovanjem i ponosom ulazili u staru zgradu hrvatske kulture, najstarije kazalište na Balkanu, sagradenu još za života velikog svjetskog dramaturga Williama Shakespearea. Cudni sri prolazili su mi tijelom od radosti i ushićenja nad ovim trenutcima u ovom svetištu našeg dramskog artizma. Sretni zbor uspijeha je naš igrokaz »Svoga tela gospodara«, našao se na ovim daskama. Da smo mi bili ti koji smo prikazali svu tragikomicu predratnog života sa Bičkovskih gorica - u kontinentalnoj Hrvatskoj. Ziri festivala, kritičari i štampe, radia i televizije, mali broj gledalaca i nas nekoliko rukovodilaca štuke smo dečkali da se otvore zastori. Glumci i rukovodioци sa nestreljenjem smo očekivali početku predstave, kada se bojimo hoće li sve ići kao kod kuće. Pošlo je - mirno - po svojem kolosku. Kritičari su zadovoljno sputali, znali smo da je predstava uspjela.

Drugi dan u gradskoj loži LOGGIA koja se nalazi nasuprot hrvatskog kazališta, gdje je bilo sjediste uređujuća biltena i uprave festivala, održan je radni dio festivala, tj. diskusija o održanim predstavama grupe iz Kranja i Buševca i Ocjenjivački odбор i Ziri kritike, sastavljen od dramskih umjetnika, redatelja, književnika i novinara.

Diskusija se vodila o radu amatera i pojedinim dosadi održanim predstavama na Hvaru.

Govorili smo i mi o svom radu. Bili smo iznenadeni, velikom novčanom pomoći koju su pojedine grupe dobivale od svojih općina.

Sredstva kojima smo se raspolagali bila su minimalna za naš rad.

Bilten broj 2 (koji je stalno izlazio kao sluzbeno glasilo festivala) o našoj predstavi donio je slijedeći članak:

Dramska grupa Ogranka »SELJACKE SLOGE«:

Buševac:

Slavko Kolar: SVOGA TEŁA GOSPODAR

»Svoga tela gospodar u Hrvatskom teatru

Jedna seoska grupa najzad je došla na Hvar. Njen nastup u Starom kazalištu Hvara potakao je neke bitne probleme amaterizma. Buševčani su pokazali da umiju igrati na svoj osobni način. A mi smo sa strahopoštovanjem i ponosom ulazili u staru zgradu hrvatske kulture, najstarije kazalište na Balkanu, sagradenu još za života velikog svjetskog dramaturga Williama Shakespearea. Cudni sri prolazili su mi tijelom od radosti i ushićenja nad ovim trenutcima u ovom svetištu našeg dramskog artizma. Sretni zbor uspijeha je naš igrokaz »Svoga tela gospodara«, našao se na ovim daskama. Da smo mi bili ti koji smo prikazali svu tragikomicu predratnog života sa Bičkovskih gorica - u kontinentalnoj Hrvatskoj. Ziri festivala, kritičari i štampe, radia i televizije, mali broj gledalaca i nas nekoliko rukovodilaca štuke smo dečkali da se otvore zastori. Glumci i rukovodioци sa nestreljenjem smo očekivali početku predstave, kada se bojimo hoće li sve ići kao kod kuće. Pošlo je - mirno - po svojem kolosku. Kritičari su zadovoljno sputali, znali smo da je predstava uspjela.

... Posebna priznanja i pohvale dobili su ansambl iz Zagreba, Beograda, Busevca, Horjula, Valjeva, Sarajeva i Hvara, a 16 glumaca dobilo je posebne pohvale.

Od amatera iz Hrvatske najviše priznanja dobio je zagrebčki SEK i seoska grupa iz Buševca. Zagrebčko eksperimentalno kazalište dobio je posebne priznanje za smjelost i inventivnost u traženju angažiranog izraza, a grupa iz Buševca dobila je pohvalu za primjerno izvođenje predstave i razvijanje amaterizma u seoskoj sredini. Branko Detelić, član grupe iz Buševca dobio je posebnu pohvalu za igru i režiju predstave »Svoga tela gospodar«. S. Kolar, Tomica Svetić, član SEK-a pohvaljen je za uspješno odigranu ulogu.

U subotu 30. kolovoza dramska grupa održala je reprizu igrokaza »Svoga tela gospodara«. Pred početak predstave tajnik festivala, drug Ivo Mikulić, tajnik Odbora za scensku kulturu Pros vjetnog sabora Hrvatske uz prigodan govor izradio je nagrade nagradu.

Ovoj svečanosti uz brojne mještane prisustvovali su mnogi zaslužni članovi i bivši glumci OSS-e, predstavnici društveno-političkih organizacija sela i općine na čelu s predsjednikom Općinske skupštine drugom Nikom Gusićem.

Ovom prilikom predsjednik OSS-e Stjepan Robić uručio je drugu Nikoli Gusiću skromnu nagradu društva i knjigu Josipa Kovačevića: »Zenidba turopoljskog plemenitaša Vida Lakića«, za njegov izuzetan interes za rad našeg društva i opće kulturne aktivnosti u našoj općini.

Josip Kovačević

izuzetnost njihova prisutua, neponovljiva dopadljivost njihove izvedbe - daju ovoj grupi posebno mjesto u festivalskom programu.

Neovisno o tome da li će zauzeti bilo koje mjesto u manje bitnoj rang listi uspjeha na Festivalu, Buševčani su potvrdili ispravnost svog puta, na kojem ih treba svesrdno podržati.

U našoj republici o nama pišao je: Vjesnik, Veterinski list, Slobođana Dalmacija, Telegram i Barba.

Kod kuće smo iz štampe saznali da rezultate sa festivala.

VEČERNJI LIST, utork 22. srpnja 1969.

ZAVRŠEN 13. FESTIVAL DRAMSKIH AMATERA JUGOSLAVIJE

ZLATO U KRANJ

(Nismo dobili ni jednu od prvih triju nagrada, o čemu piše na početku članka, Evo što piše o nama: Izvadak)

... Posebna priznanja i pohvale dobili su ansambl iz Zagreba, Beograda, Busevca, Horjula, Valjeva, Sarajeva i Hvara, a 16 glumaca dobilo je posebne pohvale.

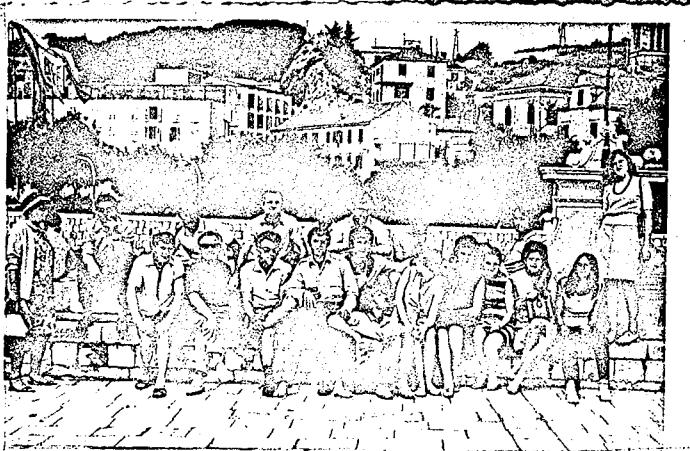
Od amatera iz Hrvatske najviše priznanja dobio je zagrebčki SEK i seoska grupa iz Buševca. Zagrebčko eksperimentalno kazalište dobio je posebne priznanje za smjelost i inventivnost u traženju angažiranog izraza, a grupa iz Buševca dobila je pohvalu za primjerno izvođenje predstave i razvijanje amaterizma u seoskoj sredini. Branko Detelić, član grupe iz Buševca dobio je posebnu pohvalu za igru i režiju predstave »Svoga tela gospodar«. S. Kolar, Tomica Svetić, član SEK-a pohvaljen je za uspješno odigranu ulogu.

U subotu 30. kolovoza dramska grupa održala je reprizu igrokaza »Svoga tela gospodara«. Pred početak predstave tajnik festivala, drug Ivo Mikulić, tajnik Odbora za scensku kulturu Pros vjetnog sabora Hrvatske uz prigodan govor izradio je nagrade nagradu.

Ovoj svečanosti uz brojne mještane prisustvovali su mnogi zaslužni članovi i bivši glumci OSS-e, predstavnici društveno-političkih organizacija sela i općine na čelu s predsjednikom Općinske skupštine drugom Nikom Gusićem.

Ovom prilikom predsjednik OSS-e Stjepan Robić uručio je drugu Nikoli Gusiću skromnu nagradu društva i knjigu Josipa Kovačevića: »Zenidba turopoljskog plemenitaša Vida Lakića«, za njegov izuzetan interes za rad našeg društva i opće kulturne aktivnosti u našoj općini.

Josip Kovačević

Obnovite
preplatu
no
Velikogorički
list

koja je Rožiću smetala Marici je pomogla da pomalo romantičarski izrazi lik.

Kovačević Đurđica kao Bara.

Motivirana i neposredna i nemetljiva svojom pojavom uspjela je uspostaviti ravnotežu seoske idile. Ona je učitelj, sudac i majka koja sa puno suosjećanja shvaća svoj položaj, ali koji ona ravnodušno prima.

Detelić Marica kao Kata.

Moralno potpuno opravdan lik, majčinska ljubav pokazala se kod nje za onoliku gradaciju koliko u pravilu majčinska ljubav pripada kćerkama. Njezina glasovna interpretacija i skladna gluma pridonijela je mnogo da se izrazi unutarnja - mogla bi se reći - instinktivna bojazan za kćer.

Horvačić Ivan kao Jura Brezović.

Jedna od raniјe potvrđena glumačka davoritost i ovom prilikom pokazala se u punom sjaju. Fizički i psihički potpuno dočrtao ovom liku dokazao je da u karakternim ulogama ostaje dosljedan svom stilu.

Rožić Stjepan kao Markov.

Korektno je izveo svoj lik, moglo bi se reći sa puno ekspresije i ležernosti.

Silađi Verica kao Jonica.

Sa mjerom izvela svoju ulogu uz izvjestan stupanj senstance.

Peternac Nikola kao Mato.

Korektan, donekle nepožljiv prema dikciji.

Črnko Marijan kao Jože.

Dikcija veoma dobra malo više iskustva i požrtvovnosti.

Stuparić Barica kao snaha.

Dikcija dobra, jedini nedostatak premalo iskustva.

Vinter Verica kao Katica.

Premalo inventivnosti u liku, ali uz dovoljnu mjeru da se izvede lik.

Kos Franjo kao Jankić.

Dovoljno nepožljiv prema dikciji, ali uz puno truda uspio ovladati likom.

REINKARNACIJA BUŠEVAČKOG AMATERIZMA

Zlatni vijek buševačkog dramskog amaterizma ponovno se vraća. Vraćaju se dobra stara vremena, ali u drugoj formi, ovjencana još većim lovčrikama i glasom. Kao da još uvijek vrijedi ona stara maksima "Kralj je umro - Živio kralj". "Hasenaginica" je umrla, živjele Roža.

Svečanom premijerom "Svoga tela gospodar", buševački dramski ansambl Ogranka "Seljačke slove" još jednom je dokazao da spada u vrh dramskog amaterizma u Hrvatskoj. Na svoj specifičan način ovaj ansambl izveo je Kolarovu tragikomičnu pripovjetku. Svečana premijera izvedena je pod prepunim gledalištem 18.5.1969. Ovo je drugi put da naš ansambl daje na svom repertoaru kajkavsku komediju.

Još jednom se pokazala ispravnost repertoarne politike režisera. Pokazalo se da nam kajkavski tekstovi najviše odgovaraaju, jer se jedino sa njima možemo približiti domaćoj publici. Sa tekstrom koji je sastavni dio našeg svakidašnjeg života, približili smo se i u potpunosti identificirali sa Kolarovim likovima. Svi likovi počev od Jakova, Rože, Ivezka i ostale seoske svite teliko su nam bliski i drugi, te nije bilo potrebno unositi profesionalne improvizacije nego igrati samog sebe. U izvrsnoj scenografiji i kostimiama s dirljivim scenama, koje su na momente izazivale smijeh i suze, ostvarena je jedna izvrsna predstava.

Branko Detelić kao Ivec.

Temeljna snaga Detelićevog kreiranja bila jest njegova izražajna dikcija sa puno smisla za gestu. Potpuno je ovlađao ovim likom i još jednom dokazao da sa puno inventivnosti može ponijeti predstavu.

Rožić Ivan kao Jakov.

Rožićeva bogata govorna paleta možda je ovaj puta bila na pola puta. U njegovoј kreaciji osjećalo se mnogo truda ali neka prenapregnutost između šermentovskog Jakova i njegovog nije se moglo do kraja iskristalizirati. Glavni razlog za to treba tražiti u karakteru Rožića.

Marica Katulić kao Roža.

Kao debitantica pokazala je puno glumačke darovitosti. Sa puno sentimentalnosti popraćene vanjskim sredstvima koja karakteriziraju taj lik, uspjela je uspostaviti prisani kontakt između publike i na taj način razapeti jedra cijele predstave. Ona teatralnost

Drago Katulić kao kum Šimun.

Evo kritiku koju jedan njega dao Josip Kovačević.

Prisustvovali smo kreativnom činu Dragčeve prihodoški vrlo minuciozne razrade ovog lika. Uz apsolutnu kontrolu detalja i bravuroznom glasovnom transformacijom.

Drago Katulić

SVEČANA REPRIZA "SVOGA TELA GOSPODAR"

Buševački dramski ansambl osvojio je dva značajna priznaja u 1969. godini. Kolarovom pripovjetkom stekli smo pravo da se takmičimo na festivalu u Korčuli. Na tom značajnom festivalu amatera Hrvatske osvojili smo prvo mjesto i time stekli pravo da se takmičimo na festivalu u Hvaru. Ovaj festival imao je karakter saveznog značaja, na njemu učestvuju amateri iz svih republika. Mi smo bili jedina grupa sa sela, zapravo jedina grupa u cijeloj historiji ovog festivala "seljačkog tipa". Mislim da je to najveće priznanje našem dugogodišnjem radu, a ujedno i stjecanje za daljnji rad. Svečana predaja diploma izvršeno je prilikom reprize predstave 30.8.1969. god. Ovoj svečanosti prisustvovali su mnogi strani i domaći gosti i uzvanici. Svečanu podjelu nagrada izvršio je tajnik amaterskih kazališta Hrvatske Ivo Mikulić. Uz prigodan govor u kojem je odao veliko priznanje našem ansamblu drug Mikulić je iznio značaj ovog velikog priznanja. Njegov govor popraćen je burnim pljeskom. Drug Mikulić je izvršio podjelu diploma i priznanja. Najviše priznanja pripalo je režiseru i glumcu ove predstave Detelić Branku - nagradu za najbolju režiju na festivalu u Korčuli, te specijalno priznanje za uspješno ostvarenu ulogu Ivice. Nagrada za najbolju epizodnu ulogu kuma Šimuna pripala je Dragi Katuliću. Specijalno priznanje za uspješno ostvarenu ulogu Rože pripalo je Marici Katulić. Za izuzetnu pomoć koju su nam pružili drug Mikulić i Franjo Lesar primili su od nas glumaca skromni poklon u znak priznanja za njihov trud. Drug Stjepan Robić predao je skroman poklon - knjigu od Kovačević Josipa "Ženidba turopoljskog plamenitaša Vidá Lackovića", predsjedniku općine drugu Nikoli Gusiću.

Po slije svečane predaje nagrada i diplome izvedena je predstava. Nakon završene predstave priredjena je zakuska na kojoj su prisustvovali glumci - učesnici "Turopoljske svadbe" i ostali uzvanici.

Uz dobru muziku i domaću kapljicu svi smo se zabavljali do kasno u noć. Bilo je to ugodno veče pjesme, plesa, humora i šale.

Drago Katulić

IV. MEDJUNARODNA SMOTRA FOLKLORA "TUROPOLJSKA SVADBA" U BUŠEVCU.

U istoj godini Buševec je po drugi put osvanuo u narodnim nošnjama. Živjelo se i prije 27.7. u velikoj napetosti i iskečivanju. Trebalo je pripremiti sve za održavanje ove velike, već tradicionalne manifestacije. Pola sela je radilo bilo na čišćenju terena, postavljanju struje, dizanju pozornice ili na počenju gibanica i drugih specijaliteta.

Buševec je već par dana prije svadbe bio okiđen transparentima i zastavama "Smotre folklora", unutar koje se "Turopoljska svadba" već dvije godine izvodi. Pripreme za ovu svadbu bile su na jurižljivije. Ugostiteljske usluge smo prepustili privatnicima uz naknadu. Osigurali smo svadbu kod DOZ-a protiv eventualne vremenske nepogode, osigurali dovoljan broj stolova i klupa. Tako je organizacijski ova svadba bila najorganiziranija. Tu činjenicu moramo svakako zahvaliti Organizacionom odboru svadbe koji je formiran još lani i koji je poučen iskustvom i nedostatcima lanske svadbe nastojao ovu svadbu poboljšati.

Svadba je uspjela, ali samo u izvodjačkom dijelu, dok je u finansijskom pogledu pretrpjela neuspjeh. Dobit od svadbe ne postoji. Naprotiv, "Turopoljska svadba" je u deficitu. To će za mnoge izgledati nevjerojatno, ali tako je. Pokazalo se da je prijašnja dobit bila rezultat stvarno velikih napora naših ljudi koji su bili i ugostitelji. Ta žrtva se od članova i mogla tražiti dva puta, ali tome se ovaj puta nije nikako moglo pribjeći. Zbog toga, a i niza drugih možda još odlučujućih razloga "Turopoljska svadba" se druge godine neće izvoditi. Ukoliko se ne pronadju barem kakva finansijska sredstva na bilo kojem nivou morat ćemo se oprostiti i s ovom manifestacijom. Razlog za neodržavanje svadbe iduće godine

leži i u drugim faktorima. Naime OSS Buševac će iduće godine slaviti 50 godišnjicu svoga postojanja, pa je nemoguće u vrlo kratkom vremenskom periodu organizirati ove dvije velike manifestacije koje zahtjevaju angažiranje cijelog Buševca što je teško - gotovo nemoguće izvesti, jer je u to vrijeme sezona radova na polju.

Potrebno je naglasiti da je ovogodišnjoj "Turopoljskoj svadbi" prisustvovala grupa od 47 Gradiščanskih Hrvata s kojima su Buševčani uspostavili prijateljske odnose i vraćaju posjet 26.10. ove godine kada će grupa naših ljudi posjetiti Gradišče.

Osim toga ove je godine "Turopoljska svadba" snimana u koloru za SAD kao turistički propagandni materijal.

Svadbu je posjetio nešto manji broj ljudi nego iani. Posjetile su je i dvije strane grupe koje su učestvovali na Smotri folklora. To su bile grupe iz Belgije i Tunisa.

Na kraju na završimo. Ukoliko naidjemo na razumijevanje, pričekat ćemo jednu godinu, a onda će Buševac opet osvanuti okićen, pun narodnih nošnji i ijujuškanja. Opet će se viti ona stara pjesma "Djevojko, djevojko ko' rumena jabuka.....", koja će na podsjetiti da smo turopoljci, i da su nekad naše drevne šume odjekivale od svatovske pjesme, koja je bila jedino veselje i odterećivanje od teških tereta života.

Ostaje nam jedino da vas iduće godine pozovemo na proslavu 50 godišnjice OSS Buševac, koji je najstariji ogranak u Hrvatskoj.

Ivica Vinter

I Z V J E Š T A J

O RADU DRUŠTVA OD PROŠLOGODIŠNJE SKUPŠTINE DO DANAS

Prihvativši plan rada za 1969.god. Skupština je dala povjerenje i zadatak Upravnom odboru da po mogućnosti provede u djelo odluke donešene na istoj Skupštini. Prvi korak za izvršenje tog plana bile su između ostalog pripreme i organiziranje "Turopoljske svadbe" koja je i ove godine bila izvedena u okviru Smotre folklora u Zagrebu. Pripreme i uvježbavanje novog igrokaza pod naslovom "Svoga tela gospodar", te pripreme za snimanje "Turopoljske svadbe" za TV. Treba odmah istaknuti da nam je najugodnije iznenadjenje pripremila dramska grupa. Uspješnom premjerom igrokaza "Svoga tela gospodar" od S.Kelara, grupe je započela nizati uspjeh za uspjehom. Premijera je bila 18.svibnja 1969.god. u Domu kulture u Buševcu. Odlukom stručne komisije koja je vidjela kvalitetu izvodjenja priredbe uslijedio je nastup na takmičenju Dramskih amatera Hrvatske, a čiji se festival održavao na Korčuli. Naša dramska grupa je nastupila 23.5.1969.god. i osvojila 1.mjesto, a time i pravo sudjelovanja na saveznom takmičenju dramskih amatera Jugoslavije koji se održao na Hvaru. I ovaj puta uspjeh nije izostao. Nastup je bio 7.7.1969.god. u Starom kazalištu. Stručni žiri i žiri kritike dodijelili su nam posebna priznanja tako je Drago i Marica Katulić dobili diplome za uspjelu glumu, a Branko Detelić za uspjelu glumu i režiju primio je priznanje. Diploma društvu i glumcima i režiseru dodijeljena je na svečan način poslije reprize igrokaza u Buševcu 30.8.1969.god. Tom prilikom priredjen je ples sa zakuskom od novaca dobivenih za snimanje "Turopoljske svadbe" i doprinose članova. Drugo priznanje bilo je od naših mještana kada su aplauzom pozdravili ekipu prije reprize igrokaza.

Sa istim igrokazom smo sudjelovali na Smotri mlađih u Velikoj Gorici i na republičkoj Smotri mlađih u Kutini, zatim u Sisku, Sunji, Novom Čiću, Vel.Mlaki, bili smo u Mraclinu i Veleševcu ali nismo dali priredbe zbog objektivnih razloga koje nam je pripremio organizator. Omladinska scena iz Siska izvedbom igrokaza "Juran i Sofija" u Buševcu 9.11.1969.god. uzvratila nam je naš nastup u Sisku.

Ugovorenih su bili nastupi u većim gradovima naše Republike i u Zagrebu, ali se moralo odustati zbog odlaška nekih glumaca, a u zadnje vrijeme vidjela se očita premoranost glumaca, pošto su manje-više svi vezani sa školom ili su u rednom odnosu. Još je vrijedno spomenuti glumce koji su nastupili na Korčuli i Hvaru, a to su: Rožić Ivan /Pavek/, Kovačević Đurđa, Rožić Stjepan /Glavna 85/, Horvatić Ivan, Detelić Branko, Katulić Drago /Glavna 87/, Katulić Marica /Glavna 105/, Siladi Vera, Vinter Vera, Peterac Nikola, Črnko Nada, Črnko Marijan, Stuparić Berica i Kos Franjo.

I 1969.god. Smotra folklora završila je u Buševcu 27.7. izvedbom "Turopoljske svadbe", što je objavila štampa, radio i TV. Mi smo trebali nastupiti u svečanoj povrci pri otvaranju same Smotre ali nismo pošto smo neposredno prije otvorenja bili odredjeni da stanemo pred pozornicu za svečano otvorenje i u odredjenom momentu da predamo vođma pojedinih grupa kruh i sol na tanjiru, što smo mi i učinili. Mislim da je još vrijedno spomenuti i to da su neki naši članovi išli dan ranije u Zagreb da pomognu organizirati samo smotru kao na pr. doček grupe i njihovo odvodjenje na mjesto i uređenje prostorija.

Što se tiče grupe koje su trebale nastupiti u Buševcu 27.7. nisu nastupile krivnjom organizatora Smotre folklora.

Sama "Turopoljska svadba" održana 27.7. može se ocijeniti kao dobra, nije se ništa naročito izmijenilo u odnosu na protekle izvedbe, a o kojima je podnešen ranije izvještaj. Financijski rezultat nije najpovoljniji, a o čemu daje podatak blagajnik.

Poznato vam je svima da je TV Zagreb snimala "Turopoljsku svadbu" za polsatnu emisiju na TV, a koju smo vidjeli 9. i 12.07.1969. Snimanje je trajalo 3 dana /26,27 i 28.4./ i to kod Vinka Petrac i Robić Kate, Kolodvorska 13. Za to snimanje smo primili 7.000 đ. i 1.000 đ. od turističke propagande, a taj novac je većim dijelom utrošen za snimanje /podatak ima blagajnik/.

Smatram da treba napomenuti kako su "Turopoljsku svadbu" za vrijeme Smotre folklora američki TV snimatelji u Evropi snimili film u bojama za američku TV mrežu radi propagande turizma u Jugoslaviji. Također je Ivan Rožić snimio 8 mm film za naš povijesni arhiv.

Već nekoliko godina održavamo veze sa Gradiščanskim Hrvatima u Austriji tako da je to naše prijateljstvo i međusobne posjete prešlo u tradiciju. Tako su naši prijatelji posjetili

baš uoči održavanja "Turopoljske svadbe", te time uveličali našu manifestaciju. No, tada smo išli sa jednom novinom, naime organizirali smo doček Gradiščanskih Hrvata sa SD "Polet". 27.7. ujutro odigrana je prijateljska utakmica između "Poleta" i ekipa Gradiščanskih Hrvata. Poslije podne su prisustvovali svadbi. U toku 10.mj. uzvraćen je posjet Gradiščanskim Hrvatima zajedno sa članovima SD "Polet". Vodja puta bio je Kovačević Josip, Kol.40. Veoma odgovoran zadatak je proslava 50 godišnjice postojanja i rada društva. Pošto se nalazimo u jubilarnoj godini već je priличno na tome radjeno tako da ide sve po planu. Još na prošloj Skupštini potvrđen je odbor za proslavu sa kojima smo imali nekoliko korisnih sastanaka i pomogli nem korisnim savjetima. Smatram da je veći dio poslova oko proslave 50 godišnjice već završen, a prisutni na Skupštini bit će detaljno upoznati. Uglavnom još uvjek se radi na proslavi, a rezultati će se vidjeti kroz vrijeme.

No, to nije sve što smo rodili, mislim da je vrijedno spomenuti da su naši članovi pod kraj prošle godine sudjelovali kod presadjivanja breze koju su iskopali u Kraljevskom, a presadjena je na Kolarovom grobu na groblju na Miregoju.

Nabavljeni su dva ormara za garderobu i to 3-krilni i 2-krilni, koji će se upotrebiti za spremanje narodnih nošnji i glumачke garderobe i opreme.

Kako nam je poznato u okviru našeg društva djeluje više sekcija čije djelatnost nije u tančine obuhvaćena u ovom izvještaju, a to su:

- Dramski ansambl,
- Informativni bilten "Glas Buševaca" i "Gradišnjak",
- Povijesni arhiv,
- Knjižnica,
- Foto-kino sekcija,
- Folklorna grupa i
- Tamburaški zbor.

Na kraju zahvaljujemo se svima članovima OSS Buševaci, drugovima iz Velike Gorice i svima drugim surađnicima, koji su nam do sada pomogli i ujedno sve pozivamo na daljnju surađnju i pomoći koliko će to moći pružiti.

Hvala na pažnji.

TAJNIK:
Ivan Kos

BLAGAJNIČKI IZVJEŠTAJ

=====

OGRANKA SELJAČKE SLOGE B U Š E V A C
za razdoblje od 13.4.1969. do 10.4.1970.g.d.

I. PRIHODI

1. Saldo blagajne na dan 13.4.1969.	Din.	45.40
2. Doprata Fonda za kulturu općine	"	16.000,00
3. Za snimanje "Tur poljske svadbe" od RTV Zagreb	"	7.000,00
4. Za snimanje "Tur poljske svadbe" od Turističke propagande	"	1.000,00
5. Ulažnina od priredbi i doprinosa za veselicu	"	894,00
6. Za gostovanje dramske grupe u Sunđeriju	"	1.000,00
7. Od ŽTP Zagreb, naknada za kulise	"	878,00
8. Za prodani mulinej članovima društva	"	426,85
9. Darovi društvu od pojedinaca	"	225,00
10. Pomč OPZ "Tur polje" Vukovina	"	500,00
11. Prodani televizor - I rata	"	600,00
12. Od izvedbe "Tur poljske svadbe": - prodane kitice na svadbi d. 624,- - hrana i piće " 5650,20 - najamnine ugostitelja " 3400,00 - placovina " 512,- " 13.290,20		
13. Posudjeno od Mjesne zajednice Buševac	"	3.200,00

UKUPNO: Din. 45.059,45

II. RASHODI

1. Snimanje "Tur poljske svadbe"

- naknada vlasnicima za zemljište d.	1.000,00
- hrana i piće za izvodjače	" 3.631,30
- Dnevnice izvodjačima	" 780,00
- razni prijevozi	" 490,00
- Učitelju plesa i glazbe	" 650,00
- Ostali rezni troškovi	" 529,55

din. 6.180,85

2. Postava drame na scenu

"Svoga tela gospodar" " 3.922,00

3. Sudjelovanje na festivalu u Karčuli	Din.	3.022,90
4. Sudjelovanje na festivalu na Hvaru	"	5.202,35
5. Gostovanje dramske grupe po ostalim mjestima	"	1.250,80
6. Narodne nošnje		
- materijal	d.	1.692,85
- izrada	"	2.342,00
- troškovi organizacije	"	116,15
	"	3.849,00
7. Nabava inventara i održavanje		
- ormari	d.	1.621,70
- zavjese na pozor.	"	600,00
- blag.kasa	"	134,50
- ostalo	"	126,65
	"	2.482,85
8. Nabava tamburica i žice	"	1.039,40
9. Arhivski materijal	"	1.172,30
10. Troškovi veselica	"	1.786,45
11. Troškovi izvedjenja "Turčpaljske svadbe"		
- vlasnicima odštete zemljišta	d.	2.000,00
- Hrana i piće	"	4.363,30
- Glazba	"	1.500,00
- Osiguranje kod OZ-a	"	1.513,50
- Plakati i ostala propaganda	"	1.573,85
- Osvjetljenje, ozvučenje,dostava i postave pozornice i.t.d.	"	1.182,50
- Ostali troškovi uređenja	"	1.060,90
	"	13.194,05
12. Razne usluge u prijevozu	"	486,90
13. Štampanje plakata	"	419,65
14. Kancelarijski materijal, PTT i bankovne usluge	"	91,70
15. Organizacija proslave 50 godišnjice društva	"	305,75
16. Ostali razni troškovi	"	521,25

UKUPNO: din. 44.928,20

REKAPITULACIJA

1. Prichodi	Din.	45.059,45
2. Rashodi	"	44.928,20

SALDO NA DAN 10.4.1970. Din. 131,25

=====

U ovom izvještaju nije iskazana članarina od članova društva, što će se učiniti na godišnjoj skupštini.

Blagajnik:
/Vinter Juraj/

